

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
November 20, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TRĘČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 20, 1996

Nr. 227

Atsistatydino septintoji Lietuvos vyriausybė

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas antradienį priėmė premjerą Mindaugą Stankevičių, grąžinusi septintosios vyriausybės įgaliojimus.

Ceremonijoje dalyvavęs vienas, premjeras kalbėjo, kad esant sudėtingoms ekonominiams aplinkybėms vyriausybė „stengėsi bent jau nepabloginti padėties“.

Prezidentas A. Brazauskas padėkojo vyriausybei už darbą ir pasirašė dekretą, kuriuo priėmė jos atsistatydinimą ir pavadė eiti pareigas iki bus suformuotas naujas ministrų kabinetas. Premjeras M. Stankevičius išreiškė viltį, kad laikinai dirbti teks neilgai.

Septintoji po Nepriklausomybės atkūrimo ir trečioji LDDP vyriausybė pakeitė vasario 8 d. nušalintą eks-premjero Adolfo Šleževičiaus kabinetą.

M. Stankevičius vyriausybės

programą parlamentas patvirtino kovo 16 d. Iš 19 vyriausybės ministrų 7 buvo LDDP nariai, kiti — nepartiniai.

Ilgiausiai iš visų vyriausybių — 32 mėnesius — dirbo A. Šleževičiaus kabinetas. 19 mėnesių vyriausybei vadovavo Gediminas Vagnorius, 10 mėnesių — Kazimiera Prunskienė, 4 mėnesius — Aleksandras Abišala, 3 mėnesius — Bronislovas Lubys. Vos 3 dienas ministro pirmininko pareigas ėjo Albertas Simėnas.

Susisiekimo ministras Jonas Biržiškis yra ilgiausiai dirbęs ministras ir vienintelis likęs savo poste nuo K. Prunskienės kabineto.

Trumpiausiai ministro pareigas ėjo šiemet balandžio 23 d. paskirtas teisingumo ministras Albertas Valys ir balandžio 5 d. paskirtas ekonomikos ministras Zenonas Kaminskas. Tik šioje vyriausybėje ministerijoms vadovavo dar 6 ministrai.

Č. Jursėnas: parlamentas dirbo demokratiškai

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Sakydamas baigiamąją kalbą paskutiniame Seimo posėdyje, pirmininkas Česlovas Jursėnas pažymėjo, kad „su šia diena Lietuva baigia reikšmingą valstybingumo, konstitucinio ir demokratinio vystymosi laikotarpį“ ir kad „jis Seimas svariai prisidėjo įtvirtinti šalies politinio stabilumo tradiciją“.

Česlovo Jursėno kalbos klausė ir prezidentas Algirdas Brazauskas.

Pažymėjęs, kad kiekvienas parlamentaras įstatymų leidimo darbui paaukojo dalį savo gyvenimo ir sveikatos, Seimo pirmininkas pakvietė tylos minutę pagerbti mirusius šio Seimo narius Tautvydą Lideikį, Juozą Bastį ir Juozą Bulavą.

Č. Jursėnas pažymėjo, kad posėdžiui salėje „kryžiausiai politinės ir ekonominės koncepcijos, partijų ir asmeninės tautos atstovų nuostatos, laiko išbandymą patyrė įvairiausi charakteriai — tačiau svarbiausia, kad dirbtų ir padaryta daug“.

Č. Jursėno manymu, darba baigiantis Seimas įstatymų leidyboje vadovavosi Vakarų demokratijos principais, kon-

struktyviai bendradarbiavo su prezidentu, aktyviai naudojosi vykdomosios valdžios kontrolės funkcija, kai kurie parlamentariai patirtį kaupė ir Lietuvą atstovavo įvairiose tarptautinėse organizacijose, o opozicija turėjo labai demokratiškas teises.

Č. Jursėnas pažymėjo, kad Seimo daugumą sudariusiai LDDP teko būti nuolat kritikuojami ir puolamai, o Seimo darbo pradžioje opozicija baiminosi, kad Lietuvos politika bus prorusiška.

Pastebėjęs, kad naujojo Seimo daugumą sudarantys konservatoriai „jau dabar pradėjo konsultacijas su kai kuriais Rusijos politikais“, jis sakė net nedrįs tas spėlioti, kas už panašią veiklą būtų laukę LDDP.

Baigdamas jis kalbėjo kaip LDDP vadovas, ir tai, esą, „nelengva negailestingai rinkėjų nuosprendžio akivaizdoje“. Smarkios kritikos dėka galėjo susidaryti įspūdis, kad LDDP per šiuos įgaliojimų metus nieko nenuveikė ar net sugadino, sakė Č. Jursėnas. Tačiau, kalbėjo jis, kuriant valstybės pagrindus, klaidų išvengti sunku. Jis linkėjo naujai valdžiai nepradėti absoliučiai neigti visko, kas jau padaryta.

Seimo rinkimų rezultatai užsienyje

Vašingtonas, lapkričio 19 d. (Lietuvos ambasada) — Antrajame Lietuvos Seimo rinkimų rate užsienyje balsavo 3,676 rinkėjų. Skaičiuojant rezultatus, buvo rasti 272 sugadinti vokai.

Naujamiesčio vienmandatėje rinkiminėje apygardoje Nr. 1 antrajame rinkimų rate Andrius Kubilius surinko 2,001, Audrius Butkevičius — 1,404 balsus. Rinkimus, suvedus rezultatus, laimėjo Audrius Butkevičius, surinkęs 10,525 balsus (Andrius Kubilius — 8,125).

Andrius Kubilius buvo išrinktas į Lietuvos Seimą pagal Konservatorių sąrašą (daugiamandatėje apygardoje).

Lietuvos ambasada Vašingtone dėkoja Lietuvos piliečiams, aktyviai dalyvavusiems rinkimuose, JAV laikraščiams bei radijo stotims, visiems, padėjusiems informuoti rinkėjus apie rinkimų eigą.

Socialdemokratai nusprendė tapti opozicija valdančiajai partijai

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Lietuvos socialdemokratų partija oficialiai apsisprendė būti opozicija būsimojo Seimo konservatorių ir krikščionių demokratų daugumai.

Partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas pirmadienį spaudos konferencijoje sakė, kad savaitgalį posėdžiavusi SDP taryba konstatavo, jog konservatorių pagrindinės nuostatos ekonominės, socialinės ir teisėtvarkos politikos srityse yra nesuderinamos su socialdemokratų programa.

Tačiau socialdemokratai pasiryžę tartis su visomis partijomis, priimančiomis valstybinius sprendimus, bei pritarus bet kurių partijų nuo konservatorių iki LDDP siūlymams, kurie ati-

Lapkričio 2 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje įvyko Amerikos lietuvių tarybos (ALT) 56-asis suvažiavimas, sutraukęs lietuvių iš visos Amerikos.

Nuotr.: Suvažiavimo dalyviai (l. eil. sėdi iš kairės) — dr. Jonas Genys, buvęs ALTo centro valdybos pirmininkas dr. Jonas Valaitis, dabartinis pirmininkas dr. Jonas Račkauskas, buvęs pirmininkas Eugenijus Bartkus, Teodoras Blintribas, kan. Vaclovas Zakarauskas ir Algis Pautienius.

Lietuva prašo Latvijos pasiaiškinti dėl įžeidžiančių pasisakymų

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Oficialusis Vilnius pareikalavo Rygos pasiaiškinti dėl Latvijos premjero įžeidžiančių atsiliepimų spaudoje apie Lietuvos vadovus.

Užsienio reikalų ministerija per Latvijos ambasadorių Vilniuje ir Lietuvos ambasadą Rygoje pareiškė pageidaujanti gauti oficialių paaiškinimų dėl Vilniuje leidžiamo laikraščio „Verslo žinios“ cituojamų Latvijos vyriausybės vadovo Andrio Škelės nepagarbių pastabų apie Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską ir užsienio reikalų ministrą Povilą Gylį.

Paklaustas apie įstrigusias derybas dėl jūros sienos, A. Škelė dėl to kaltę suvertė „lietuvių užsispyrimui“. „Užsispyrę lietuviai. Bet va, nesitikejote, kad nebebus Brazausko, bet jo nebebus. Landsbergis“.

Įtampa Baltarusijoje gali peraugti į riaušes

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Įtampai Minske nuolat augant, stebėtojai neatmeta galimybės, kad kils kruvini prezidento Aleksandr Lukašenka režimų ir jo autoritarinės politikos priešingumų susirėmimai.

Pasak Minske dirbančių užsienio žurnalistų, A. Lukašenka antradienio rytą per radiją pakvietė savo šalininkus vakare rinktis prie jam nepaklūstančio parlamento rūmų. Tuo tarpu rūmų apsauga, palyginti su ankstesnėmis dienomis, aktyviai sumažinta.

Dar pirmadienį Aukščiausiosios Tarybos rūmus juosė glaudus milicininkų žiedas, o antra-

dienį jų laisvai patuliavo tik kelios dešimtys.

Nuėjus, kad prie parlamento susirinkti prezidento priešininkai, neatmetama galimybė, kad A. Lukašenka administracija, sumąžinusi patulius skaitiui, specialiai provokuoja riaušes, kad atsirastų pretekstas imtis kraštutinių prezidento priemonių tvarkai palaikyti.

Antradienį ketvirtą valandą dienos baltarusų deputatai, kurių daugelis praleido naktį parlamente, bijodami jo užpuolimo, pradeda specialų posėdį, kuriame, kaip manoma, toliau svarstys galimybę paskelbti nepasitikejimą prezidentu ir sustabdyti jo iniciuojamą referendumą dėl prezidento galių išplėtimo.

BNS žiniomis, Minske dirbantys užsienio žurnalistai, tarp jų ir Lietuvos, susiduria su sunku-

Seimas ragina Baltarusijos prezidentą atsipeikėti

Vilnius, lapkričio 19 d. (BNS) — Paskutinišyk posėdžiavęs Lietuvos Seimas antradienį pareiškė „didelį susirūpinimą“ dėl įvykių raidos Baltarusijoje ir pakvietė šios šalies prezidentą Aleksandr Lukašenką „gerbti demokratiją, Konstituciją, siekti dialogo su parlamentu ir teisinės valdžios institucijomis“.

Lietuvos Seimas savo pareiškime rašo, kad „sutiktų tarpininkauti siekiant tokio dialogo“.

Dokumente pažymima, kad „Baltarusijos Respublikoje jau kuris laikas didėja įtampa dėl ketinimų užgniaužti parlamentinę demokratiją, sutelkti visą

Trumpai iš Lietuvos

(Remiantis DPA, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, ELTOS pranešimais)

— Naktį iš šeštadienio į sekmadienį Kauno Senamiesčio neįžmonė asmenys išmargino sienas religinio pobūdžio provokaciniais užrašais. Du iš šių užrašų, įžeidžiantys profesūrą bei seminaristus, išvedžioti ant Karaliaus Dvaro gatvėje esančios Tarpdiecinių kunigų seminarijos sienos. Užrašė prie Arkivyskupijos kurijos Motiejaus Valančiaus gatvėje pamėtas Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, aprašinėtos sienos prie Jėzuitų bažnyčios Rotušės aikštėje. Drauge su operatyvininkais įvykių vietas apžiūrėjęs Kauno Vyriausiojo policijos komisariato vadovas Gediminas Alekšonis spaudos konferencijoje paminėjo, kad tai padariusieji nusikaltėliai gali būti susiję su Iglų bažnyčios išniekinimu lapkričio 9-osios naktį. Išpuolių tąsa rodo, kad turėtoji versija, jog ten siautėjo vaikigaliai iš vieno Kauno globos namų, gali ir nepasitvirtinti.

— Prezidentas Algirdas Brazauskas antradienį pateikė Seimui ratifikuoti 1953 m. Europos Tarybos nutarimą „Dėl vidurinių bendrojo lavinimo mokyklų diplomų lygiavertiškumo stojant į Europos regiono valstybių universitetus“. Pasak Švietimo ministerijos pareigūnų, Lietuvos vidurinių mokyklų atestatai pripažįstami ir galioja Europoje.

— Teisiamajam Jaroslavui Prokopovičiui susirgus hipertenzija, neribotam laikui sustabdytas 1991 m. sausio 13-osios perversmininkų bylos kaltinimo skaitymas.

mais perduoti informaciją. Baltarusijos televizijai uždrausta pusiuntinėti užsienio firmų nufilmuotą medžiagą, o žinių agentūros skundžiasi sutrikusiu elektroninio pašto ryšiu.

Seimas ragina Baltarusijos prezidentą atsipeikėti

valdžią vieno asmens — prezidento rankose“.

Lietuvos Seimo vertinimu, Baltarusijos prezidento leidžiamas nekonstituciniai įsakai, kuriuos naikina Konstitucinis teismas, ir jėgos naudojimas prieš parlamentarus bei valstybės pareigūnus, informacijos varžymas ir politinės bylos liudija apie artėjimą prie karinio režimo ir asmeninę prezidento diktatūrą.

„Tai būtų labai žalinga Baltarusijai, demokratijos įtvirtinimui joje ir kelia teisėtą nerimą kaimyninei Lietuvai“, rašoma Lietuvos Seimo pareiškime.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Jungtinės Tautos. Amerika antradienį vykusioje Saugumo Tarybos narių pasitarime vieningai nepritarė JT generalinio sekretoriaus Boutros Boutros-Ghali išrinkimui antrai kadencijai. JAV prašymu balsuojant slapta dėl nutarimo palikti B. Boutros-Ghali antrai kadencijai, jam pritarė 10 iš 15 Saugumo Tarybos narių. 74 metų B. Boutros-Ghali išrinktas dar kartą, JT jis būtų vadovavęs iki 2001 metų. Tikimasi, kad Vašingtono nepritarimas atvers kelią kitiems kandidatams varžytis dėl generalinio sekretoriaus posto, kurio naują kadenciją prasideda 1997 m. sausio 1 d.

Minskas. Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka pasirošęs ieškoti kompromiso su jo iniciuoto referendumo priešininkais. Apie tai Lukašenka užsiminė po to, kai trys kaimyninės valstybės — Lietuva, Lenkija ir Ukraina — paskelbė pavojų dėl Baltarusijos prezidento ir parlamento nesutarimų. Parlamentas jau pradėjo ruošti prezidento apkaltos procesą.

Moskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin šią savaitę tikriausiai persikels iš Kremliaus ligoninės į Barvichijos sanatoriją Pamaskvėje. Pasak spaudos atstovų, prezidentas ligoninėje rengia susitikimus, beveik kasdien eina pasivaikščioti, netgi maudėsi suomiškoje pirtyje.

Rusijos demokratams daug tikisi iš naujosios Lietuvos vyriausybės

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Norėdami, kad Lietuvos ir Rusijos santykiai taptų pavyzdžiu, kuriuo remiantis būtų galima kurti didelių ir nedidelių valstybių santykių modelius, sakė Lietuvos konservatorių pirmininkas Vytautas Landsbergis, šeštadienį Vilniuje pradėdamas Lietuvos ir Rusijos santykių plėtrai skirtą konferenciją.

Lietuvos ir Rusijos konferencija atvirkščiai Rusijos demokratinių politinių jėgų atstovų pranešimai konferencijoje parodė, kad realiu problema, kurios trukdytų draugiškiems tarpvalstybiniais santykiams, nėra.

V. Landsbergis savo pranešime minėjo būtinybę bendromis pastangomis išgyvendinti „antibaltiškas“ nuotaikas Rusijoje, ambasadų pastatų Pariziuje ir Romoje grąžinimo Lietuvai problema. Lietuvos europinės ir NATO integracijos klausimus.

Bene daugiausia dėmesio konservatorių surengtoje konferencijoje skirta ekonominiams ir prekybiniam bendradarbiavimui.

Konservatorių valdybos pirmininkas ir realiausias pretendentas tapti būsimojo Lietuvos premjeru Gediminas Vagnorius ragino kiek įmanoma sumažinti dar esančias administracines prekybos kliūtis.

Pažymėjęs, kad suprantami sunkumai siekti laisvos prekybos, G. Vagnorius kvietė ištirti, ar iš tiesų nėra politinių galimybių siekti tokio prekybos režimo. Jis užsiminė apie galimybę nustatyti laisvos prekybos santykius tarp Lietuvos ir Rusijos Kaliningrado srities.

Rusijos judėjimo „Reformas — naujasis kursas“ vadovas ir

Vatikanas. Antradienį Vatikanas įvyko istorinis popiežiaus Jono Pauliaus II ir Kubos prezidento Fidelio Castro susitikimas. Tai pirmasis dviejų ideologinių priešingų susitikimas ir bene svarbiausia popiežiaus audienija nuo 1989 m., kai Šv. Tėvas priėmė Sovietų Sąjungos prezidentą Michail Gorbaciov. Beveik neabejojama, kad po šio susitikimo įvyks popiežiaus vizitas į Kubą, vienintelę Lotynų Amerikos šalį, kurioje jis nėra lankęsis.

Vašingtonas. JAV nusprendė nusiųsti savo karių į Zairą. Vietoj to planuojamas panaudoti Amerikos karinius krovininius lėktuvus humanitarinės pagalbos siuntoms gabenti į Ruandą, pranešė Pentagonas.

Vašingtonas. JAV susirūpinusios dėl politinės krizės Baltarusijoje, kur prezidentas Aleksandr Lukašenka pažeidė konstituciją, pareiškė JAV valstybės departamentas.

Kalė. Ugniagesiai iš Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos anksčiau antradienio rytą kovojo su gaisru Lamanšo tunelyje. Gaisras kilo pirmadienio vakarą sunkvežimius vežiamame krovininiame traukinyje. Per gaisrą nukentėjo 34 žmonės, du iš jų sunkiai sužeisti. Tai pirmasis rimtas incidentas tunelyje per 2 metus nuo jo atidarymo.

buvęs Rusijos Federacijos Tarybos pirmininkas Valdimir Šumeiko „ekonomizavo“ ir NATO plėtimosi į rytus problema. Pripažinęs visišką Lietuvos teisę jungtis į tarptautines organizacijas, Rusijos priešintis NATO plėtimui jis aiškino prekybos ginklais rinkos praradimu.

Buvęs Federacijos tarybos pirmininkas padovanojo V. Landsbergiui Rusijos herbą, kuriame pavaizduotas dvigalis erelis su trimis karūnomis — Rusijos imperijai, Suomijos ir Lenkijos kunigaikštystėms. Pasak V. Šumeiko, dabar šios karūnos simbolizuoja Rusijos įstatymų leidybos, vykdomąją ir teisinę valdžias.

Pirmoje konferencijos dalyje taip pat kalbėjo krikščionių demokratų partijos pirmininkas ir galimas būsimasis Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Jis sakė esąs įsitikinęs, kad Lietuvos integravimasis į ES tėra laiko klausimas, ir po 5-10 metų Lietuva taps šios organizacijos nare.

Jis pasisakė už tai, kad Lietuva atliktų tiltą tarp Europos Sąjungos ir Rusijos statytojos vaidmenį.

Ekonominės laisvės partijos vadovas Konstantin Borovoj pastebėjo, kad šia konferencija visiškai išsklaidytas mitas apie Seimo rinkimus laimėjusius Lietuvos konservatorius, kaip „antirusišką“ pažiūrų partiją.

KALENDORIUS

Lapkričio 20 d.: Feliksas, Viaskanas, Jovydas, Vaidvilė.

Lapkričio 21 d.: Švč. Mergelės Marijos paaukojimas, Gelgudas, Dainė, Galius.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LIETUVOS SKAUTŲ VADOVŲ SUAŽIAVIMUI

Gerbiame ir mieli broliai ir sesės,

Apgailėstauju, kad negaliu pasveikinti jus asmeniškai. Tad sveikinu raštu brolio Romualdo lūpomis. Nugąlėjote visus sunkumus ir susirinkote iš visų Lietuvos vietovių istoriniam tikslui: **SUVIENYTI SKAUTŲ JUDEJIMĄ LIETUVOJE**. Tai nelengva užduotis pradėta prieš metus kelių skautiškai nusiteikusių Lietuvos skautų vadovų. Jūsų pareiga yra užbaigti šį prasmingą darbą.

Sąskrydyje, Kunigishėse, parodėte, kad norite susivienyti. Ten įrodėte, kad sugebate draugiškai, skautiškai ir tolerantiškai vienas kito išlaikyti ir priėti prie visiemis priimtinių kompromisų. Toje dvasioje išsprendite bet kokius nesklaidumus ir vieningai sukurkite vieną stiprią Lietuvos skautų organizaciją.

Lietuvių skautų sąjungos vadovybė ir vadovai linki jums našaus darbo, kurio vaisiai pradžiugins visą Lietuvą ir visus pasaulio skautus. Tikimės bent su dalimi jūsų susitikti 1998 metų **TAUTINĖJE STOVYKLOJE** Lietuvoje ar JAV.

Budėkime, gero vėjo ir Ad Meliorem!

Brolis Kęstutis
v.s. fil. Kęstutis Jėčius
LSS Tarybos ir pirmosios pirmininkas
Sesė Zita
s. fil. Zita Rahbar
Ramiojo vandenyno rajono vadė

KALĖDINIAIS ATVIRUKAIS FINANSUOJAMA VEIKLA

Vydūno fondas savo rėmėjams jau pasiuntė tradicinį kalėdinį atvirukų rinkinį, kurį šiemet sukūrė dailininkės: Zita Sodeikienė, Ada Sutkuvienė ir Lietuvos menininkė Aušra Kučaitė. Širdingai dėkojama gerbiamausioms dailininkėms už gražius kūrinius. Jie mūsų šv. Kalėdų šventę praturtina, įneša spindulį lietuviškos nuotaikos. Gavusieji prašomi rinkinį priimti ir mūsų darbus paremti auka, o tu pačiu prisidėti prie mūsų vykdomos šalpos ir kultūrinės veiklos. Už tai Jums busime dėkingi. Kvietiami ir plačiąja lietuvišką visuomenę, ypač LSS ir ASS narius talkinti mūsų darbuose įsigyjant mūsų tradicinį kalėdinį atvirukų rinkinį, kreipiantis čia pateikiamu adresu: Vydūnas Youth Fund, Inc. c/o L. von Braun, 7300 S. Albany Ave., Chicago, IL 60629.

Vydūno Fondas žengia į keturiasdešimt ketvirtuosius metus. Jo dar laukia nauji darbai, kuriuos galime atlikti Jūsų dėkui. Mūsų studentams vis dar reikalinga pagalba, kurios jiems prireikia bet kokiame metu. Fondo valdyba prašymus svarsto kiekvieną mėnesį ir pagalba duoda jos reikalingiems. Studentai Lietuvoje verčiasi labai sunkiai, nors ir gauna valdžios stipendijas. Šiais metais skirsime 25 stipendijas Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos universitetų studentams, pirmoje eilėje našlaičiams. Sausio 13 d. aukų našlaičiams. Didžiausios sumos skiriamos JAV lietuviams studentams, vidurkis

po \$4,000 kiekvienam.

Remiame jaunimo organizacijas, lietuvių periodiką, knygų leidimą, rašinių konkursus, vydytininką. Organizuojame Lietuvos istorijos rašymą lietuvių ir anglų kalbomis ir atliekame istorijų išleidimą. Greitai išleisime stambią knygą Lietuvos žemėlapių: 1:100,000 masteliu. Tai tik dalis darbų, kuriuos vykdo Vydūno Fondas. Retas aukotojas paremia mus stambesne auka, daugumoje tai atliekame iš kalėdinio atvirukų vairo, kuris 1995 m. davė \$17,344.67 pajamų. O jau šiais metais išmokėjome studentų rėmimui \$26,280. Kiti išmokėjimai yra mažesni.

Vydūno Fondo veiklos pagrindas yra duoti studentams pasiskolas, kurias jie grąžina studijas baigę. **Paskolas grąžina 99% studentų!** Neseniai gavome galutinį paskolos atkėtimą iš studento Vokietijoje, kurį jis iš Vydūno Fondo gavo prieš 38 metus! Visuomenės suaukoti pinigai privalo grįžti atgal, jų mes nedaliname kaip dovanas. Šiuos darbus randame reikalinga vykdyti toliau ir tai darysime Jūsų pagalba.

Sveikiname Jus ir visus su šv. Kalėdų šventėmis. Tebūna jos malonios ir gražios, o Naujieji 1997 Metai saulėti ir laimingi, kupini sveikatos!

Pagarbiai dėkingi,

Leonas Maskaliūnas
Tarybos Prezidiumo
Pirmininkas
Vytautas P. Mikūnas
Valdybos Pirmininkas

Nepailstantis skautų vadovas, „Kalniškių“ tunto turtininkas s. fil. Vytenis Vilkas.

NEPAILSTANTIS SKAUTŲ VADOVAS

Los Angeles lietuvių skautų Brolija gyvuoja turėdama ištikimą skautybę ir pareigą brolis s. fil. Vytenis Vilka, kuris, vykdydamas „Kalniškių“ tunto turtininko pareigas, kantriai ir pareigingai veda jaunuosius per skautišką žaidynę ir visuomeninės tarnybos sritį.

Brolis Vytenis skautauti pradėjo 7 metų amžiaus „Lituanicos“ tunte Čikagoje. Su tėvais atsikėlęs į Los Angeles 1968 metais, kaip skautas kandidatas įsijungė į „Kalniškių“ tuntą, Dariaus ir Girėno skautų draugovę. Skautaudama vykdė skiltininko, vėliau draugininko pareigas. Dabar turtininkas nuo 1991 metų. Už pareigingumą ir darbštumą 1979 m. buvo pakeltas į paskautininko laipsnį, o į skautininko – 1993 metais. Apdovanotas Pažangumo, Vėlavos ir Tėvynės Šloanos žymenimis. Priklauso Romo Kalančio vardo skautų vyčių būreliui ir Los Angeles Korpi Vytis, kur kelis metus vykdė pirmininko pareigas.

Būdamas drausmingas ir turėdamas polinkį vadovauti, brolis Vytenis lankė draugininkų kursus Beaumont, Ohio, Jubiliejineje stovykloje 1973 m. ir „Žuoluo“ vadovų mokyklą Cape Cod, Mass, 1975 m. Prityręs stovyklavojai ir užimtas įvairiausias pionierių darbais, visada dar buvo skiriamas stovyklose skiltininko, adjunto ar pastovyklų viršininko pareigoms. Paskutiniųjų penkerių iš eilės metų brolis pastovyklėje, Rambyne, visada buvo pripažintas matyti brolis Vytenis viršininko pareigose, skautiškai rimta ir gerai nusiteikusi.

Brolis Vytenis baigė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos lituanistinę mokyklą, priklausančią „Spindulio“ šokėjų grupei, su ja gastroliavo Europoje, dalyvavo šešiose šokių šventėse, o šių metų šventėje su žmona

soko veteranų grupėje ir sūneliu – vaiku grupėje. Nesvetima jam buvo ir scena – dalyvavo „Viva Europa“ spektaklyje. Mėgo sportą, priklausė „Bangos“ sporto klubui, 1978 m. dalyvavo Pasaulio lietuvių žaidynėse, Toronte, lengvojoje atletikoje, ir 1983 m. Čikagoje su tinklinio komanda.

Brolis Vytenis baigė California State University, Northridge Business Administration-Accounting. Yra CPA ir dabar dirba TRW Manager of Internal Audit pareigose. Išdėtininku buvo Los Angeles skyriaus, o paskui Pasaulio lietuvių jaunimo ssgos valdybose. Kelėta metų išdėtininkas ir Los Angeles, CA, Lietuvių Bendruomenėje.

Brolis Vytenis su žmona Vita ir dviem sūneliais – Aleksu 8 m. ir Mariu 4 m. gyvena kalnuotoje Santa Clarita, Saugus vietovėje.

V.Z.

PRISIMINIMAI

Dar labai neseniai žmogaus amžiaus vidurkis sukosi apie 66-tus metus. Apie tą maždaug laiką žmogus imdavo galvoti parašyti savo prisiminimus. Bet kadangi aš jau gerokai pasivėlinau, tad nepradėsiu nuo jaunystės. Prisiminsiu tik praėjusius metus, kada dalyvavau Akademikų skautų pobūvyje, kur buvau pakviestas pasakyti keletą linksmiau nuteikiančių minčių. Žinoma, labai norėjau pasakyti ką nors, kas pakreiptų jų visą gyvenimą. Bet rengėjai nepageidavo. Atrodo, kad man pavyko, nes girdėjau vieną kitą cha-cha-cha. Pabaigus, būrelis akademikų sudainavo „Lituanicos“ tunto dainą, kurią man teko laimėti parašyti, „Sutrenks propeleriai“. Tai buvo tokia staigmena, kad nežinojau ką daryti. Didžiulius, kukliai nulenkti galvą ar ašaroti. Bet džiaugsmas buvo neapsakomas.

Šiais metais vėl buvau pakviestas toms pačioms pareigoms. Tai mane ir pradžiugino ir labai susirūpinau. Ką aš jiems pasakysiu? Generacijos skirtumai negailestingai plėtėja. Prieš tai buvau Illinois gydytojų suvažiavime ir supratau, kad nevisiškai gerai pavyko. Tad labai pribijojau, kad pas akademikus gali būti dar blogiau. Tad pradėdamas pareiškiu: „mano pareiga jus linksminti, o jūsų juoktis. Atlikime savo pareigas“. Ir ką tu pasakysi? Jie buvo labai pareigingi. Juokėsi ir net plojo. Pasijutau kaip stovykloje prie laužo, kada pasirodo visi. Ar turi aktorinių gabumų ar ne.

Prieš mane programoje kalbėjo akademikai, studijuojantieji, bėgaigai ir pradedantieji kalbėjo gražiai lietuviškai. Tad ir mane supras.

Į vakaro pabaigą apsupo mane būrelis akademikų ir sudainavo „Lituanicos“ tunto (mano) dainą. Visus keturis poemus. Ir vėl gražiausias netikėtumas. O merginos, sustojusios fotografijai ir mane pasiūkė. Tikiosios, kad nesugadinau jų fotografijas.

V.Z.

Vaziuodamas namo (vežė pa-

TAIP GIMĖ KNYGA „LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA 1945 - 1985“

Prieš beveik dvidešimt metų LSS Pirmioje kilusi mintis išleisti išsamų LSS veiklos išvijoje aprašymą, pagaliau įgyvendinta: 700 puslapių knyga jau skaitytojų rankose. O kodėl ruošia taip ilgai tęsėsi, mėginsiu papasakoti...

Maždaug 1980 m. s. Alfonsas Samušis New Yorke ėmėsi kaupti knygai medžiagą iš viso pasaulio, kur tik buvo lietuvių skautų. Po kelių metų tas darbas perimtas Čikagos skautininkų. Čia ypač daug pasidarbavo v.s. Alė Namikienė, kuri knygai parašė eilę straipsnių, perrašė ir išlygino daugumos atsiųstų rankraščių kalbą, bei sukaupė ir surūšiavo daugiau 1000 nuotraukų! Deja, dauguma ankstyvo laikotarpio (1945 - 1955) vaizdų - portretų teko kaupti iš senųjų leidinių - originalių nuotraukų nedaug surasta. 1993 m. baigus surinkti numatytos apimties medžiagą, reikėjo surasti knygos leideją. Tuometinis LS fondo pirm. v.s. Česlovas Kiliulis apsiėmė Bostone knygą apipavidalinti ir ją išspausdinti. Per pusantų metų tekstą surinkus, ir dr. fil. v.s. Jurgui Gimbutui perskaicius pirmas korektūras, s. fil. Julius Špakevičius ėmėsi knygos puslapių išdėstymo ir spaustuvės suradimo darbo. Dauguma jų, pamatę krūvą prastokos kokybės nuotraukų, iš vis projektu nesidomėjo... ypač, kai tiražas tik 1,500. Pagaliau, viena spaus-

tuvė sutiko paruošti visas klėses ir knygą išspausdinti, ir išant į kietus, drobes viršelius. Darbui palengvinti, sutarta paskirti skyrių (vadovybės, didžiųjų stovyklų ir rajonų) nuotraukas sugrupuoti ištiesuose puslapiuose ir jas numeruoti, o jų aprašymams skirti puslapiai prieš juos. Tas metodas žymiai supaprastino ir paspartino klėsių gamybą. Puslapių su kompiuteriu „laužime“ ir lyginime nuširdžiai pagalbė v.s. Vytautas Dilba. Nors dar galutinai neįbaigtos atspaudos 1995 m. rudenį buvo parodytos keliems skautų darbuotojams Čikagoje, kurie leidejams davė gerą patarimą. Nutarta knygon įtraukti rėmėjų - prenumeratorių sąrašą. Kol ji sudarėm, papildėm ir patikrinom, dar keli mėnesiai prabėgo... Pagrindinį aukotojų sąrašą kompiuteriu tvarkė s. fil. Danutė Marcinkevičiūtė, o darbo eiga rūpinosi LS fondo pirm. v.s. fil. Petras Molis. Su knygos galutinėmis korektūromis padėjo LS fondo valdybos nariai v.s. Kostas Nenortas ir v.s. Česlovas Kiliulis.

Pagaliam, per šv. Kazimierą, knygos medžiaga įteikta spausuvei. Ten jau laukė anksčiau paruoštos nuotraukų puslapių klėšės. Spaustuvės darbuotojai stebėjosi, kad užsakytas toks mažas kiekis, o knygai paruošti idėta tiek darbo ir išlaidų (ypač nuotraukų klėšėms)...

s. fil. J. Špakevičius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas madingant, pakvitatimai už gautas prenumerasas nesimintami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pašymima, iki kada yra užsimokėjta.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$80.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida			
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administracijos Ignas Budrys

Moderatoriai kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį nestoko. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šaltadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

reikingas akademikas Leopoldas von Braun) negalėjau atkviesti nuo įspūdių. Tas gražus lietuviškas akademinis jaunimas, graži lietuviška kalba, skautiška nuotaika. Jeigu rašysiu savo prisiminimus, tai būtinai aprašysiu.

v.s. Vladas Vijeikis

PASIKEITIMAI LS FONDO VALDYBOJE

Vidurvasaryje sunkiai susirgus v.s. fil. Kostui Nenortui, ir jam negalint toliau tvarkyti fondo išdėtininkas v.s. fil. Petras Molis išdėtininkas pareigoms pakvietė s. Elena Černienę.

SVARBI SIETUVIEČIŲ SUEIGA

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautių draugovės labai svarbi sueiga penktadienį, lapkričio 22 d., 7 val. vak. vyks PLC, Lemonte. Visos sesės prašomos būtinai dalyvauti.

JŪRŲ SKAUTIJOS KŪČIOS ČIKAGOJE

Jūrų skautijos Kūčios ruošiamos penktadienį, gruodžio 6 d. vakare, PLC, Lemonte. Daugiau žinių apie šią tradicinę sueigą - vakariene pranešime artimiausiu metu.

DR. ALONDA KAVALIŪNAS

Specialybė vidurinė ir kraujo ligos
6540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-555-3992
Pirmd. 9 v.v. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.v. - 3 v.v. p.p.
ketvd. 10 v.v. - 7 v.v. šaltadieniais. Priima „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3880 W. 95 St. Tel. (708) 423-0191
Valandos pagal sutartimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v. p.p.
trečd. uždaras, ketvd. 1 - 3 v. p.p.
penkd. ir šaltadieniais 9 v.v. - 12 v. p.p.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždaras
9525 S. 79th Ave., Hickory Hill IL
Tel. (708) 988-0191
Valandos pagal sutartimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern onto diplomu, lietuviams sutvarko dantis už priimaną kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktuotai. Švėtimai (kalbėti anglų kalba) tel. 708-423-0390

Kab. tel. (312) 471-3990

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60625

VIDAS J. NEMICKAS, D.D.S.

Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
280 S. Calumet Rd.
Chesapeake, IL 60004
Kab. (312) 926-1632
Valandos pagal sutartimą

Cardinal Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMKLAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUNMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal sutartimą

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4617 W. 63 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos sutartus

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9886 S. Roberts Rd., Hickory Hill, IL
1 myliai vakaruose nuo Mariani Ave.
Tel. (708) 988-0888
Valandos pagal sutartimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-941-2999
Valandos pagal sutartimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

EDMUNDAS VEJNAS, M.D., D.C.

Specialybė - Vidurinė ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal sutartimą
Tel. (312) 988-7758

ARAS ŽILBOS, M. D.

INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 827-0900

3625 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 438-0120

Skiltininkų kursų, 3 m. birželio 1 ir 2 d. vykusiu Anapilyje, Toronte, kursantai, kursų vedėjos ir turtininkai. Nuotr. Gintaro Plačo

KAS VALDO RUSIJĄ?

IGNAS MEDZIUKAS

„Rusija šiandien yra kaip nekontroliuojamas laivas, vejo ir bangų nešamas ant pavojingų uolų, jo kapitonas persigėres serga kajutėje, o keletas jūrininkų varžosi dėl vairo“. Taip apibūdino Rusijos padėti komunistų laikraštis „Sovietkaja Rossia“.

Dar spalio mėn. Gregorij Javlinas, kandidatas į Rusijos prezidentus, socialdemokratų opozicijos narys, pareiškė, kad Rusijoje yra trys valdžios, kurios kovoją tarp savęs: ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin, prezidento štabo viršininkas Anatolij Čubais ir saugumo patarėjas Aleksander Lebed, kuris neslepia savo ambicijų būti Rusijos prezidentu. Gen. Lebed, sustabdęs karą Čėčėnijoje ir pasirašęs sutartį, tapo populiariausiu politiku žmonėse.

„Lebed yra žmogus, kuris žino mūsų sunkumus“, — pareiškė rašytoja Viktorija Tokareva. Rusijos kareivių motinų komiteto pirmininkė Valentina Melnikova sakė: „Mes esame labai dėkingi gen. Lebed, nes jis atnešė taiką į Čėčėniją. Jis yra vienintelis politikas, ištesėjęs savo rinkimų kampanijos pažadus“.

Kai Lebed po šimtadienio savo pareigose kalbėjo su žurnalistais, jis sakė: „Išsirikome prezidentą ir neturime prezidento“. Jis įspėjo, kad šalis smunka į ekonominę bedugnę, kad prezidentas leido savo pagalbininkams valdyti Kremliu. Nepakankamai maitinama ir apmokama kariuomenė yra stumiami į revoliuciją. Jis laisvu laiku lankė karinius dalinius, kad pakeltų jų moralę. „Mes neturime šioje šalyje papročio

daryti karinius perversmus kaip daroma Argentinoje. Bet kariuomenė yra alkana ir nepatenkinta“.

Toks Lebed pareiškimas iššaukė pikta reakciją, ir Argentinos užsienio reikalų ministras iškviė Rusijos Charge de affaires Buenos Aires pasiaiškinti.

Lebed pareiškė, kad jis labai nusivylęs nuosavybės nacionalizacija ir sakė, jis vėl nacionalizuos nuosavybę, kuri buvo nesąžiningai privatizuota, išpėdamas vagis ir kyšininkus, kad jie bus patraukti griežton atsakomybėn.

Nuvykęs į Briuseli, gen. A. Lebed buvo sutiktas su raudonu kilimu ir, kaip rašo dienraščio „Sevodnia“ korespondentas, NATO pareigūnai manė, kad jie susitikė su nerangia meška, iš uikrųjų jie pamatė, kad jis yra lankstus politikas ir gabus diplomatas.

Gen. A. Lebed nuvyko į Tula, apie 100 km į pietus nuo Maskvos. Čia jisai sutiko neseniai atleistą iš pareigų gen. Koržakov, buv. prezidento asmeninės apsaugos viršininką, kurį ragino kandidatuoti į Dūmą savo vieton. Koržakov Kremliuje žinomas kaip kontroliavęs daugiausia Rusijos ginklų prekybos ir laikomas nesąžiningu žmogum (korumpuotas), bet gerai susipažinęs su Kremliu „politinių pelkių“ takais.

A. Lebed buvo apkaltintas vidaus reikalų ministro gen. Anatolij Kulikov, kad jis yra apsuptas kriminalistais. A. Kulikov sakė, galįs tai įrodyti. Televizijoje, kuri yra gen. Lebed priešinių rankose, kilo didžiulė kaltinimų banga. Iš pradžių gen. Lebed reagavo šaltai,

atsakydamas: „Sunys gali loti, o karavanas keliauja toliau“.

Gen. Lebed buvo kaltinamas kito varžovo Jurij Lužkov, populiarus Maskvos mero, turinio ryšius su stambiais verslininkais. Lužkov apkaltino gen. Lebed krašto išdavimu, nes pasirašęs visiškai nepriimtą Rusijai sutartį su čėčėnais, su niekuo nesitardamas ir nieko neklausdamas. Pasielgė kaip Stalinas. Nors Lužkov paneigė, kad jis pradėjęs priešrinkiminę akciją į Rusijos prezidentus, jis apkaltino ministrą pirmininką Černomyrdin, esą jis neturįs jokios strategijos ir planų dėl krašto ekonomijos pagerinimo. Kaltino jis ir Čubais, kad šis, Jelcinui negalint eiti pareigų, peržengia savo kompetencijos ribas.

Vidaus reikalų ministras gen. Kulikov pagaliam apkaltino gen. Lebed, kad jis organizuojąs karinį dalinį iš 50.000 vyrų, į kurį įeity 1.500 čėčėnų. Šio dalinio tikslas — įėga perimti Rusijos vadovybę.

Staiga gen. A. Lebed prezidento dekretu buvo atleistas iš pareigų. Idomu, kad beveik tuo pat metu Jelcino patvarkymu buvo atimtas karinis generolo laipsnis iš Koržakov. Spėjama, jog jis neturėjęs išnešti į viešumą, kad gydytojai Jelcinui patarę prieš rinkimus nekanidatuoti antram terminui. Koržakov irgi tvirtino, kad Anatolij Čubais, prezidento štabo viršininkas, piktnaudėjo savo tarnybine padėti. Koržakov pareiškimu, prezidentui Jelcinui labai didelę įtaką daro Anatolij Čubais, kuris, veikdamas išvien su prezidento dukteria Tatjana Djačenko, yra tikrasis Kremliu valdytojas. Kaip rašo „Guardian Weekly“ (10.27), Čubais pavaizduojamas kaip Rasputinas, kadaise daręs stiprios įtakos Rusijos carui Mikalojui II šio šimtmečio pradžioje. Ma-

PAMIRŠTI NEVALIA

Spalio 27 dieną 15 val. buvusio KGB rūmų Lietuvos gyven-tojų genocido aukų koplyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Lietuvos sukilėlius ir visus nukankintus Lietuvos žmones. Šv. Mišias aukojė KGB persekiotas Kauno Karmelitų parapijos klebonas kun. Algimantas Keina. Per Mišias giedojo Vilniaus arkikatedros choras, vadovaujamas L. Pranulio.

Prieš pradėdant šv. Mišias, gausiai susirinkusiems vilniečiams, praeities istoriją priminė buvęs politinis kalinys inž. S. Žukas:

„Lietuvoje nuo senų laikų per Visų Šventųjų dieną ir Vėlines prisimenami mirusieji. Tokia tautos tradicija. Net ir sovietinės okupacijos laikais nepaisant ateistinės valdžios draudimų, gyventojai aplankydavo mirusių kapus ir padėdavo gėlytę ar uždegdavo žvakelę. Okupacijos metais buvo ypač bijojami tautos žymių žmonių pagerbimo, nes pagerbimas buvo siejamas su Lietuvos istorija, kuri vykdant nutautinimą turėjo būti pamiršta. Turėjo būti pamiršti tautos didvyriai kovoje ir žuvę už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. O tokių turime daug: tai 1861, 1863 ir 1941 metų sukilimų dalyviai, nužudyti kalėjimuose ir konclageriuose (Praveniške, Červe-nėje, Pažaislyje, Rainiuose ir

noma, kad jam įsikūš, buvo atleistas ir gen. A. Lebed. „Aš atsistojau kelyje, kliudamas Čubais pastangas tapti regentu“, — pareiškė gen. Lebed. Po to Jelcin paskyrė saugumo tarnybos sekretorium ir asmeninį pasiuntinį Čėčėnijai lojalų ir nuosaikų Ivan Rybkin.

Ivykusiame federalinio saugumo tarnybos susirinkime min. pirmininkas Černomyrdin pareiškė, kad, naudojantis demokratinėmis reformomis, sudaromos kraštutinės karinio pobūdžio formuotės, kurios greisia valstybės saugumui. Vidaus reikalų ministro gen. Kulikov, mesti kaltinimai gen. Lebed, turės būti prokuratūros ištirti ir nustatius, kad jie yra nusikaltamo pobūdžio, keliama byla. Atrodo, kad į šią kaltintojų koaliciją stipriai yra įsijungę komunistai, kurie tuo pačiu žygiu norėtų suvesti sąskaitas su prezidento štabo viršininku A. Čubais, stipriausiu ir pagrindiniu reformų šalininku.

Kaip praneša spauda, prezidento Jelcin operacija pavyko ir, gydytojų nuomone, jei viskas eis gerai, tai po trijų ar keturių mėnesių, jis galės laisvai vaikščioti, suprantamas, asmeniškai dalyvauti valstybės reikaluose. Bet tai ateities klausimas.

kitur...). 1941 metais rusams traukiantis iš Lietuvos ir daug nukankintų Sovietijos kalėji-muose ir lageriuose. Nevalia buvo padėti gėlių ir uždegti žvakelių ant dr. Jono Basanavičiaus, dr. Viro Kudirkos ir kitų Lietuvai nusipelnusių žmonių kapų ir ant Romo Kalantos kapo, susidėginusio Kaune už Lietuvos laisvę.

Bet istorijos ištrinti iš žmonių atminties neįmanoma. Šiandien mes žinome, kad Rusijos generalgubernatorius Muravjovas, pramintas koriku, pats pripažino nužudęs 129 sukilėlius. 972 pėstiomis išvaręs į Sibirą, kurie ten mirė, o kiek sukilėlių žuvo kovose su priešu, niekas nesuskaiciavo. Žinome, kad 1941 metų sukilime žuvo 2000 sukilėlių ir apie 2000 žmonių nužudė sovietų kariuomenė atsitraukdama iš Lietuvos. Vien tik buvusiuose KGB rūmuose sovietmečiu buvo nukankinta 788 žmonės. Manoma, kad šis nukankintų žmonių skaičius buvo didesnis, nes 135 baudžiųjų bylų nerasta. Taip pat žinome, kad tikstantčiai Lietuvos žmonių amžinam poilsiui atgėlė Sibiro platybėse. Šiandien pasimelskime už visus žuvusius sukilėlius ir nukankintus Lietuvos žmones“.

Kunigas Algimantas Keina padėjo už kvietimą aukoti šv. Mišias buvusiuose KGB rūmuose įrengtoje koplytėlėje už visus Lietuvos kankinius bei sukilėlius. Jis pasisuko, kai ir patį sovietų okupacijos metais čia buvo tardomas, jo namuose daromos kratos. Kunigas ragino melstis už žuvusius ir nukankintus KGB rūmuose, Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos lageriuose bei kalėjimuose, mirusius tremtyje nuo bado, vargo ir nepakeičiamo darbo, už didvyriškus Lietuvos žmones kariusiuose kovose su pavergejais praeities amžiuje ir šiame šimtmečiuje. Lietuvų tauta maža, bet didvyriška, ji visada kovojo už savo laisvę ir Dievui padedant kova buvo laimėta. Labai gaila, kad dalis gyventojų talkino okupantams. Dabar nepriklausomoje Lietuvoje turime visi susitelkti kūrybingam darbui, išsirikinti tinkamą protinę dorą valdžiai ir kurti tvirtą, laisvą valstybę.

Prašykime, kad Dievas globotų mūsų šalį ir remtų mūsų siekius. Žuvusių už Lietuvos laisvę pamiršti nevalia! Po šv. Mišijų buvo pagiedotas Lietuvos himnas ir giesmė „Marija, Marija“.

Stasys Žukas

• JAV Pašto įstaigos 1864 m. lapkričio 1 d. įvedė vadinamąjį pašto perlaidą kaip būdą saugiau paštu pasiųsti pinigus.

Danutė Bindokienė

Ir Žemėje, ir erdvėse

Praejus rinkimų šurmuliui Europoje ir Amerikoje, kasdienybė, be abejo, sunormalės. Daugelis, bent šiame krašte, lengviau atsiduso, kai pasibaigė nuolatinis kandidatų reklamavimas — vienu gyrimas, kitu peikimas. Šiuo metu atrodo, viskas beveik natūraliai ramu (tikėkimės, kad ne prieš audrą) vidaus politikoje, bet žurnalistai žinių laidose bei laikraščių puslapius vėl užpildė Afrikos žemyno nesibaigiančių tarpusavio karų padariniais: tiesiog nepakeliama žmonių kancio ir pasibaigėtinomis gyvenimo sąlygomis, į kurias tenykščius gyventojus karas įstume.

Kažkaip iš mūsų horizonto bent laikinai išnyko, rinkimus pralaimėjęs, Bob Dole ir jo numatytas viceprez. Jack Kemp; nedaug girdėti ir apie perrinktąjį prezidentą, nors jis retkarčiais pasirodo televizijoje ir ant žurnalų viršelių. Lietuvoje po antrojo rinkimų rato galutinai paaiškėjus, kas pateko į Seimą, o kas ne, telieka laukti naujos vyriausybės sudėties ir numatytų darbų vykdymo. Kalbų ir pažadų buvo iki soties, laikas parodyti konkrečiais veiksmais, ar pažadai neliks tik tuščiais žodžiais.

Net Rusijoje vidaus politika kiek nušiuvo, nes nepasitvirtino tamsios pranašystės apie prezidento mirtį — jis širdies operaciją pergyveno sėkmingai ir jau pajėgia vieną kitą pareiškimą padaryti, gyventojams bent trumpai per televiziją pasirodyti. Besiruošiantį ir savo rankas pačiupti Rusijos valdžią, kai tik pasigirs pirmoji žinutė apie Jelcino mirtį, turės dar palaukti.

Tačiau ne viskas Rusijoje taip gražiai klostosi, kaip iš pirmo žvilgsnio atrodo užsieniui. Pastaruoju metu vėl stipriai pasireiškia terorizmas, ne iš svetimų šaltinių, bet iš savųjų, vietiniams kriminalistams (tiesa, gerai organizuotiems) besivaržant tarpusavyje dėl pelno ir „teritorijos“. Prieš maždaug savaitę Maskvos kapinėse buvo susprogdinta bomba, užmušusi 14 žmonių. Nors pokomunistiniais laikais kriminalistų smurto veiksmai Rusijoje nenauji, tas įvykis visgi gerokai sukrėtė. Šio mėnesio pradžioje Maskvoje buvo nužudyta amerikietis verslininkas, tyt pat įtariant nusikaltėlių gaujas. Tačiau galbūt daugiausia atgarsio susilaukė, praėjusį sekmadienį įvykęs, senas patarėjas, kad rusai vis intensyviau siūlosi Amerikai „talką“ kartu tyrinėti erdves...

Šv. Mišias už sukilėlius ir kankinius KGB rūmuose spalio 27 d. aukoją kun. A. Keina.

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

66

Kariuomenė visada buvo ir yra bene patriotiškiausias junginys visame tautos kūne. Tautos nepriklausomybės gynimas yra mūsų svarbiausias uždavinys. Todėl, kai ateis reikalingi Lietuvos nepriklausomybei, mes turime būti pasiruošę kovai. Mes turime būti pasiruošę kovai, kad nepriklausomybė būtų tik žodis, o ne tik faktas. Mes turime būti pasiruošę kovai, kad nepriklausomybė būtų tik faktas, o ne tik žodis.

Kariuomenė visada buvo ir yra bene patriotiškiausias junginys visame tautos kūne. Tautos nepriklausomybės gynimas yra mūsų svarbiausias uždavinys. Todėl, kai ateis reikalingi Lietuvos nepriklausomybei, mes turime būti pasiruošę kovai. Mes turime būti pasiruošę kovai, kad nepriklausomybė būtų tik žodis, o ne tik faktas. Mes turime būti pasiruošę kovai, kad nepriklausomybė būtų tik faktas, o ne tik žodis.

tai mes jų be kovos jokių būdu neatiduosime. Mūsų didelis pageidavimas būtų, kad visi be išimties mūsų tautiečiai nenusimintų ir nenustotų vilties, drąsos bei pasitikėjimo savimi.

Rytinčiai turėsime pergyventi šį labai rimtą mūsų tėvynei momentą, turėsime prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, toliau dirbti ir budėti. Šis svarbus įvykis privers daug ką iš mūsų tautiečių rimčiau pagalvoti apie bendrus visos tautos reikalus, apie realų ir radikalią visų mūsų jėgų subūrimą visos tėvynės labui, kad bendromis jėgomis greičiau padarytume savo tėvynę kultūringą, atsparią ir saugią.

O mes, kariai, budėkime visada, o ypač vykstančių įvykių akivaizdoje, drausmingi, vieningi, susiklausę ir drąsūs, niekad neužmiršdami, kad tas laisvės nevertas, kas negina jos“.

Nerimstančiai visuomenei nuraminti tą pačią kovo 23 dieną ir organizacijos paskelbė atsisakimą: „Lietuvos visuomene!“

Iš protėvių paveldėję tvirtą būdą bei susivaldymą ir kritiškiausiais momentais šaltai svarstyti nors ir sunkiausius klausimus, šiandien ypač sunkią pareigą ir atsakomybę turime prieš savo tėvynę ir būsimąsias kartas.

Išmokė didžiausiose aurose ir nelaimėse kieta valia ir pasiryžimu vieningai spręsti savo likimą, šią rimtą valandą padarykite momentui reikalingą susivaldymą ir rimtį. Užmirė visokių asmeninių ir srovinis samprotavimų, rimtai tvarka ir pasiryžimu parodykite visapusišką valstybės ir tautos reikalų supratimą, susibūrinkite vienybėn, nes visi jaučiame ir suprantame pa-

vajaus didumą.

Žinokime, kad kurtymas ir tvarkos ardymas yra ginklas, nukreiptas prieš visos Lietuvos nepriklausomybę.

Rimti ir susikaupę žemiau pažymėtų organizacijų vadai šventai tiki, kad kiekvienas lietuvis šią rimtą valandą savo pareigą tėvynei atliks“.

(Po atsisakymo 14 organizacijų atstovų parašai). Klaidpėdos atplėšimas nuo Lietuvos buvo jau paskutinis Hitlerio agresijos žingsnis prieš jau senokai gresiantį karą. Iš užsienio radijo ir spaudos pranešimų patirta apie Anglijos bei Prancūzijos susirūpinimą ir pradėtus pokalbius apie Hitlerio avantiūrų sustabdymą. Pirmoji garsiai prabilo Anglija, paskelbdama, kad dar viena Vokietijos karinės jėgos panaudojimą ji sutiksianti taip pat su karine jėga. Kad tai nėra tik tušti žodžiai, tą patį kovo mėnesį Didžioji Britanija pasirašė karinę sutartį su Lenkija, o baltandžio pradžioje įvedė pas save privalomą karinę tarnybą. Tuo pačiu metu Didžioji Britanija ir Prancūzija pradėjo pokalbius su Sovietų Sąjunga. Laikraščiuose pasirodė žinios, kad tuo pačiu metu Sovietų Sąjunga šneka ir su Vokietija. Tuo tarpu Kaune žmonės, tarpusavyje kalbėdami ir prisiminimai lygiai prieš metus sunkiai išgyventą Lenkijos ultimatumą ir dabar Klaidpėdos netekimą, kaltino tautininkų vyriausybės vidaus politiką. Pasigirdo net grėsmingų gandų apie kažkokį perversmą.

Kovo 27 dieną buvo pranešta, kad sudaryta nauja koalicinė vyriausybė, vadovaujama kun. Mirono. Visuomenės nuotaukos apribo, kai sužinojo, kad į tą „vieningo darbo“ vyriausybę įeina du ministrai iš krik-

ščionių demokratų, du valstiečių liaudininkų, keturi tautininkai ir keturi generolai, laikomi nepartiniais, bet tik vienas generolas Musteikis, Krašto apsaugos ministras, galėjo likti kariuomenės sąrašuose, o kiti trys turėjo išeiti į atsargą.

Visi tie įvykiai gerokai drumstė ir sunkijo kulkosvaizdžių bei automatininkų pabūklų kursantų nuotaukas, tačiau nustatytoji programa buvo užbaigta numatytu laiku. Leitenantas Raugas, prieš išvykdamas į Ukmergę, nusprendė užsukti pas pulkininką Keraitį. Užsukęs nu-džiugo, nes ne tikai pulkininkas, bet ir jo žmona sveikino tarytum seną pažįtamą bei laukiamą svečią.

Taip, taip, pone leitenante, mano vyras pasakojė, o aš tik su kažkokia vidine, malonia nuotaika klausiau pasakojimo apie jūsų „Šūvis dėl laisvės“. Ten minimas ir mano brolis. Jis net surado „Kario“ archyve tą numerį.

Matote, visi metai praėjo nuo mūsų susipažinimo... Argi per tą laiką nebuvo Kaune? — paklausė Keraitis.

Nebuvau. O atvykus į tuos kursus, vis kas nors kliudė. Atvirai šnekan, kažkaip varžiau.

Be reikalo, be reikalo, pone leitenante, varžėtės, — su maloniu įypeniu priekaištavo Keraitienė.

Matote, ir mano žmona mano pritaria. Tai kitą kartą, lankydamasis Kaune, nepraeikite pro šią.

Labai ačiū, pone pulkininke. Pažadai!

Tiesa, sekdamas „Kari“, pastebiu ir jūsų plunksnos kai ką. Patiko man „Vilniaus ilgesys“.

(Bus daugiau)

„KAIMAS“ IR VAIKAI

ELONA VAIŠNIENĖ

Baltuosiuose rūmuose, ant pietums puošniai padengtų apvalių stalų, viešioms buvo padėta po „Godiva“ šokoladuką, šmaikščiai įvyniotą į auksinį popieriuką ir ta, kuriai jis teko, gavo dovaną Hillary Rodham Clinton parašytą knygą. Taip įgijau „It takes a Village“, kurią norėjau perskaityti, nes jos pavadinimas paimtas iš afrikietiško posakio „It takes a Village to raise a Child“, o tuo vardu 1995 metais vežiau į Lietuvą programą bendruomeniškumui ir tautos dviasis ugdyti.

Karštą 1994 m. vidurvasarį Vilniaus senamiestis sutikau Jack, ieškantį kur papiešauti. Su šiuo amerikiečiu susipažinom APPLE kursuose, kuriuose jis dėstė jau antrą vasarą, o aš dalyvavau pirmą kartą kaip vertėja pilietiško m. raute. Pietaujant prastariau, kad labai norėčiau nuvežti į Lietuvą programą bendruomeniškumui/pilietiško m. ugdyti.

Tą rudenį skambina man Jack iš Čikagos – užtikęs gerą bendruomeniškumo ugdymo programą. Žodis po žodžio ir jis įsipareigojo išmokyti praveisti programą, o aš – surasti lėšų kelionei ir medžiagos išvertimui. Kelionės išlaidas ir medžiagos išvertimą padengė Soros'o Atviros Lietuvos fondas ir 1995 m. vasario mėnesį su „Reikia viso kaimo, kad išauklėti vaiką“ buvome Lietuvoje. Sekdami programą, vienam miesteliui penkis dienas įtemptai dirbome (aš vertėjau) su m. m. klebonu, mokyklų direktoriais, policijos komisaro atstove, ligoninės vyriausio gydytoju, bibliotekos vedėja, vaikų namų vedėja, dviejų laikraščių korespondentais ryškindami miesteliui svarbius sielkiaus, ieškodami išteklų, kuriuos, kartu dirbant, būtų galima pilniau panaudoti, ugdymui tautos ir bendradarbiavimo dviasis.

Vaziuojant iš Baltųjų rūmų atgal į Connecticut, vairavo vyras, o aš garsiai skaičiau iš „It takes a Village“. Autorės pagrindinė mintis, kad vaikai auklėja ne vien šeima, bet taip pat ir draugai, elektroniniai žaidimai, mokykla, bažnyčia, televizija ir kitos įtakos, taigi – vaikai supantis „kaimas“.

Autorė supažindina su vėliausiu studijų anksčiau žinomu apie ankstyvojo brendimo biologiją ir psichologiją. Pradžiai giliai paveikia visą žmogaus gyvenimą, ir tuo pačiu – valstybės ateitį. Ji pabrėžia neišardytos šeimos svarbą, sutinka su teisejais, kurie reikalauja, kad norintys skirtis tėvai išlaikytų kurso apie žalą, kurią skyrtybos padaro vaikams. Ji kalba apie „Promise Keepers“ judėjimą, užpildanti stadionus tūkstančiais vyrų, kurie pasizada tėti savo įsipareigojimus šeimai. Ji duoda pavyzdžių gerų programų, kurias yra suorganizavę tarnautojai su mažamečiais vaikais darbdaviai, kaip DuPont, Eastman Kodak, IBM, AT&T, Chevron, Allstate, Hewlett-Packard, Johnson & Johnson, Mobil, Texaco, Xerox ir kt.

Autorė žino, kad Amerika galėtų daug ko pasimokyti iš kitų kraštų. 1989 metais H. Clinton vyko į Prancūziją susipažinti su „motiniškom mokyklom“, kurias lanko per 90% vaikų tarp 3-5 metų. Personalas turi magistro laipsnius arba būna išėjus dvejus metus universiteto ir dvejus metus trun-

kantius kursus apie kūdikių bei mažamečių vystymąsi. Keliaudama į daugelį šalių kaip prezidentienė, autorė visur susipažįsta su vaikų auklėjimu (ankstyvuojų vystymusi autorė domisi nuo pat jaunystės, dirbdama kaip advokatė, rinkdavo si bylas, surištas su vaikų reikalais. Ironija, kad Clintonai ilgai negalėjo sulaukti šeimos ir jau buvo apsisprendę įsūnyti, kai jiems gimė dukra). Autorė yra radusi puikių programų ir Amerikoje, iš kurių per APPLE gal galima būtų ir į Lietuvą idomių minčių nuvežti.

Autorė įsitikinusi didele žala vaikams ir jaunuliams nuo besaikio televizijos žiūrėjimo, ypač vaikams, kurių vaizduotės ir kūrybingumo ugdymui niekas nesirūpina. Ji smerkia televizijos dėmesį iškrypimams, neištikimybėms, suktymams, smurtui ir nesidomėjimą, sveikomis šeimomis, ištikimais ir teigiamais žmonėmis, geras kunigas. Jai atrodo, kad „V-chips“ prietaisai, kurių pagalba tėvai galėtų užkirsti kelią žalingam programoms ir jų namams, bus didelė pagalba.

Auklėta labai reiklaus ir dievobaimingo (metodisto) tėvo, Hillary Rodham Clinton žavisi tėvais, kurie vaikams perteikia, kas yra gėris ir blogis, darbo svarbą, ir asmenišką atsakomybę. Jos manymu, mokyklos turėtų reikalauoti tinkamo elgesio ir apsiirgimo, ir ji supranta uniformų vertę. Jai atrodo, jog visuomenė turi teisę reikalauoti, kad vaikai būtų namuose vakarais po tam tikros valandos ir pamini, kad Houston, TX, tėvai turi mokėti \$200 baudą, jeigu jų vaikas pagaunamas už mokyklos ribų pamokų metu. Atsiminiau, kaip mūsų DP stovykloje „kaimas“ atėjo tėvams į talką. Mes, vaikai, įnikom besaikiškai lošti kvadrata, kol buvo išleistas potvarkis, kad tam tikromis valandomis joks vaikas negali pasirodyti stovyklos rajone, nes tai pamokų ruošimo laikas. Ką gi, nustojom tėvus įtikinti, kad pamokų neuždavė (tikriausiai ir pamokų daugiau paruošė), nes vis tiek nebūtų užtenkamai susirinkę kvadrato komandą sudaryti.

Autorė siejosi Amerikos švietimo lygiu. Būdamas Arkansas gubernatoriaus žmona, ji aktyviai įsijungė (1983 m.) į savo vyro iniciatyvą kelti valstybės švietimo standartus. Vėliau gub. Clinton stipriai rėmė prez. Bush pastangas išvystyti reiklesnius standartus Amerikos mokykloms („Goals 2000“), o savo švietimo sekretorium paskyrė Richard Riley, kurio pastangos pakėlė South Carolina švietimo lygį, jam esant to valstybės gubernatorium. (Kongresas priėmė „Goals 2000“ ir prez. Clinton įstatymą pasirašė).

Autorė giliai vertina bažnyčios talką, ugdant dvasines vertybes bei visuomeniškumą. Ji asmeniškai patyrė, kaip, bažnyčios vadovaujant, jaunimas išmoka padėti neturtingiems, organizuoti, vadovauti, kalbėti į žmones. Bažnyčia yra stiprus taikininkas ir svarbioji kovoj prieš lytinį palaidumą.

Skaitydama „It takes a Village“, dažnai pagalvodavau, kiek daug išsivijęs šeimoms talikino ateitininkai, skautai, stovyklos, tautinių šokių grupės, Bendruomenės veikla ir tai, kad buvo saistomi savo „išsivisko kaimo“ standartų.

Kodėl pietavau Baltuosiuose rūmuose gegužės 31 d.? Hillary Rodham Clinton vardu – ne patiniais pagrindais – buvo pakviestas 69 verslininkės ir visuomenininkės iš etniškų grupių. Tarp jų lietuvės (Terese Ge-

Elona Vaišnienė (kairėje) ir Victoria Mongiardo Baltųjų rūmų sode po susitikimo su Hillary Rodham Clinton. Victoria Mongiardo daug padėjo lietuviams, būdama „Ethnic Affairs“ direktore prez. Carter vyriausybėje.

ŠLAPELIŲ MUZIEJUS VILNIUJE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Gimiau Vilniuje, dar mūsų vyriausybės ir kariuomenės valdant Lietuvos sostinę. Tačiau po šešių savaičių Želigovskio kariuomenės užėmė Gedimino miestą, tad užaugau ir gražiausią bei nerūpestingą jaunystės dienas, nepaisant lenkų okupacijos, praleidau Vilniuje, kuri 1944 m. liepos mėn. 3 d. aplėdau ir beveik po 50 metų vėl stočiau Gedimino kalne.

Džiaugsmas ir liūdesys lydėjo kiekvieną mano žingsnį, lankant Rasų kapines tėvo, brolio, sesių kapus, matant Literatų gatvę Nr. 11 (netoli Švietimo ministerijos), griuvantį buvusios Vilniaus lietuvių „Ryto“ pradžios mokyklos pastatą (akyse atstojo nielas dūškas mokytojas Mielas) ir jame išmoktas pirmas lietuviškos abėcėlės raides, Vytauto Didžiojo gimnaziją ar „Alma Mater Vilnensis“ rūmus. Vaikščiojau su žmona ir dukra senoji Vilniaus gatvėmis, supažindindamas jas su Vilniaus lietuvių gyvenimu ir jų persekiojimu lenkų okupacijos metais (tas joms buvo nesuprantama), rodydamas lietuviškos tvirtovės, kurių nepajėgė įveikti vaivados Bocianskio vyriausybės, jos poli-

ciene, Rūta Sušinskienė, dr. Vitalija Vasaitienė, dr. Elona Vaišnienė, graikės, armenės, italės, serbės, kroatės, ukrainietės, lenkės, airės, portugalės, arabės, vengrės, vokiečiai. Pagrindinė kalbėtoja buvo Secretary of Health and Human Services dr. Donna Shalala (ši paprastai ir neišvaidži libanietė yra atsakinga už didesnę biudžetą, negu gynybos departamentas ir yra buvusis kancleris University of Wisconsin-Madison universiteto, turinčio 38,000 studentų). Dalyvavo dar septynios aukštos pareigūnės Clinton administracijos bei Victoria Mongiardo, kuri lietuviams įvairiai padėjo per prez. Carter kadenciją ir savo prielankumą tęsia, dirbdama su prez. Clinton Baltaisiais rūmais.

Dr. Shalala ir Geraldine Ferraro (italė) savo kalbose minėjo Amerikos vidaus reikalus. Jais ribojosi ir klausimai, išskyrus vieną, kai atsistojo lenkė ir ramiai, garsiai bei aiškiai pareiškė, kad moterys domisi taip pat ir užsienio reikalais, ir kad lenkai bei baltiečiai supranta, kaip svarbu, kad Amerika palaikytų NATO plėtimą į rytus. Toji lenkė dalyvauja Connecticut Baltic, Central and European Coalition (BCEEC), kuri 1994 metais įkūrė Estonian, Latvian, and Lithuanian Alliance (ELLA) ir kuriai nuo pat pradžios vadovauja baltietė.

cija, vykdydama guminę laidom net gedulingą Vėlinių dieną, besimeldžiančius prieš kritusią kovoję už Vilnių lietuvių karių kapų vilniečius.

Daug tų tvirtovių buvo taip pat Vilniaus krašte – Adutiškyje, Tveretėje, Gervėčiuose, Marcinkonyse, Dūkšte ir kt. Tačiau jų visų kelias vedė į mūsų sostinę, kurioje buvo susiję Vilniaus krašto inteligentija, veikė organizacijos, mokslo įstaigos, ypač gimnazijos mokiniai ir studentai, nešdami atostogų metu lietuviškus žibintus nuo Breliaus iki Gardino, nuo Naugarduko iki Suvalkų.

Negali būti jokių abejonių, kad prie didžiausių lietuviškų žibintų reikėtų priskirti Vytauto Didžiojo gimnaziją, Šv. Mikalojaus bažnyčią (joje taip pat melsdies ir gudi katalikai), Lietuvių Mokslo d-ja, gimnazijos mokytojus, lietuvišką knygyną, įsteigtą įnž. P. Vileišio (vedėja M. Piaseckaitė-Šlapelienė) vėliau perimta nuosavybėn su jos vyru, mano lietuvių kalbos mokytoju dr. J. Šlapeliu ir jų namus. Visai teisingai „Lietuvos rytas“ rugsėjo mėn. 14 d. rašė, kad „Šlapeliu namus drąsiai galima būtų pavadinti lietuviškos kultūros židiniu visame Vilniaus krašte priešakario Lietuvoje. Pasak G. M. Šlapelytės-Sirutienės, tėvų namuose vakarodavo dr. J. Basanavičius (jos krikštė tėvis, o krikštija Juozas Tumas-Vaižgantas), Marijos Gimbutienės tėvai – Veronika ir dr. Dominykas Alseikos, Julija Bilūnienė-Matijosaitienė, išlikusi pianinu pagroti užsukdavo M. K. Čiurlionis“.

Po ilgų pastangų M. J. Šlapeliu namus Pilies gatvėje Nr. 40 (lenkų okupacijos metu – Didžioji Nr. 16) atgavo Kalifornijoje gyvenanti jų dukra, G. Šlapelytė-Sirutienė ir juos padovanojo Vilniui. Namuose įsteigtas muziejus, kuriame atsispindi Vilniaus praeitis, dabartis ir ateitis. Be abejo, jis yra labai turtingas savo rodiniais, kadangi jame galima pamatyti pačių žymiausių Lietuvos kultūros asmenybių nuotraukas. „Tai ne kopijos, o originalai iš Šlapelių šeimos albumo: dr. Jonas Basanavičius, Maironis, Kipras Petrauskas, M. K. Čiurlionis ir daugelis kitų. Taip pat eksponuojamas ne vienas svarbus dokumentas, liudijantis apie lietuviškos knygos raidą bei jos platinimą Vilniaus krašte“ („Lietuvos rytas“, 1996 m. rugsėjo mėn. 14 d.). Taip pat randama labai plati medžiaga iš Vilniaus lietuvių gyvenimo prieš pirmąjį pasaulinį karą bei

lenkų okupacijos metais, dalis M. J. Šlapelių knygos. Šis knygynas Vilniuje buvo ilgiausiai išsilaikęs lietuviškas knygynas visoje Lietuvoje, nes uždarytas tik sovietmečiu. 1938 m. reikalaujant Vilniaus vaivadijai buvo nuimta lietuviška iškaba, tačiau jau 1939 m. virš knygnų vėl plevėsaus Lietuvos vėliava.

Be abejo, visiems Vilniaus krašto lietuviams stipriai ir džiaugsmingai plaka širdis, kad muziejuje dokumentaliai bus parodyta vilniečių kova už jų teises politiniame, tikybiniame, kultūriniame, ekonominiame ir sportiniame gyvenime. Nenorėčiau pridėti holokausto pavadinimo, nors tikrovėje jis buvo, sušaudant 1932 m. spalio mėn. 14 d. Molių kaimo gyventoją Juozą Bakanauską, 1934 m. vasario mėn. 16 d. Vaišniūnų kaimo Šv. Kazimiero d-jos pirm. Gubertą Rukšėną, Marcikonų parapijos kleboną kun. Pranciškų Raštutį ir kt., šimtus kankintų kalėjimuose – Žalodką, Damkauską, Račinską-Ročių, Čeverkauską, Klimą, Šv. Kryžiaus lageryje Petrą Česnulį ir šimtus kitų, jų tarpe net ir moteris. Sunku man išvardinti visų pavardes, nors iš dalies jas spėjo surinkti ir įamžinti Jeronimas Cicėnas, Vilniaus lietuvių Golgotos kelio paminkle „Vilnius tarp audrų“.

Taip pat, savo vietą muziejuje ras Vilniaus Krašto lietuvių sąjungos veikla už Lietuvos ribų, išleistos knygos – studijos, memorandumai, nuotraukos. Muziejus prižiūrėtoja yra dr. A. Gudonytė. Spėju iš pavardės (Vytauto Didžiojo gimnazijoje buvo Gudonij pavarde mokinį), kad ji yra Vilniaus krašto dukra, tad į muziejų įdės mela vilnietišką širdį, rinkdama medžiagą ne tik Lietuvoje, bet ir mūsų tautos etninės žemės, šiandieninėje Gudijoje, Suvalkų trikampyje.

Taip pat, prie Šlapelių židinio numatyta vietos „Vilnijos“ draugijos (dabar Jakšto-Dambausko g-vėje) ir kitų visuomeninių organizacijų renginiams.

Tačiau didžiausias vilnietiškas ačiū priklauso G. Šlapelytei-Sirutienei net 11 kartų skridusiai iš Kalifornijos į Vilnių finansiškai parėmusiai muziejiaus steigimą, nes kaip savo laisrę ji man rašė „tai Šlapelių šeimos veiklos paskutinio akordų apvainikavimas“.

Norevegų ir lietuvių bendra įmonė, „Alytaus namai“, įkurta su 1 milijonu dolerių investicija, atgaivino Alytuje namų gamybą. Vartojant norvegų įrengimus, alytiškiai, su vokiečių inžinierių pagalba, suprojektavo naujos konstrukcijos, gaminamos iš naujų medžiagų namus ir juos jau parduoda Vokietijoje ir Rusijoje. Vienas namas jau pastatytas ir Vilniuje. Kaina – 40-60,000 dolerių.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654 •

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPŪTIS

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jarkauskas, tel. 708-989-2658.

AUTOMOBILIAI!
Sutaupysite pinigų, pirkdami automobilį pas mus. Kalbu lietuviškai.
Tadas Juškevičius
708-485-4961

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas prieinamomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė – \$33.00
8 svarų statinaitė – \$19.00
Skambinkite:
708-687-5677
po 4 val. p.p.
Pristatome UPS

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5859
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sažiningas patarimas
- MLS kompiuterijų FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas vėliau
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

House for Sale
Handyman special 2 bdm. home, \$55,000. Tel. 815-834-8824, Lockport.

IEŠKO BUTO

Nerūkantis, negeriantis pensininkas ieško 1 mieg. buto arba 1 kambario prie kaimo.
Tel. 773-472-1240

FOR RENT

Nuo Kedzie į vakarus išnuomojamas saulėtas 2 mieg. butas, ant ramente aukšte, ramiam, nuojoniam name. Virykla, šaldytuvas, plovimo mašina, auto. pastatymui vieta. Ramiems vyr. amžiaus žmonoms, pensininkams. Tel. 708-686-8898.

HELP WANTED

Dantų laboratorija ieško sekretorės, kuri galėtų taip pat mokyti dantų technologijas. Turi mokėti anglų kalbą ir turėti darbo leidimą. Kreiptis į Arvydą, tel. 773-430-1108

NAUJAUSIOS KNYGOS GAUNAMOS „DRAUGE“

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA I

Lietuvos gyventojų trėmimai 1940-1941, 1944-1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose. (Pataisytas ir papildytas leidimas) Atsakingasis redaktorius prof. habil. dr. Antanas Tyla. Išleido Lietuvos istorijos institutas ir Pasaulio lietuvių bendruomenė 1995, 626 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$20.50.
P.S. Illinois gyventojai dar pridėda valstybės mokesčio 8.75% (\$1.54)

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA II

Laisvės kovos 1944-1953 metais

Sudarė: Dalia Kuodytė ir Algis Kašėta. Išleido Lietuvių politinių ir tremtinių sąjunga ir Pasaulio lietuvių bendruomenė 1996, 626 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$20.50
P.S. Illinois gyventojai dar pridėda valstybės mokesčio 8.75% (\$1.54)

Not Fade Away Graphics, Inc. su Grateful Dead stilo jumis
LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖS SUVENYRUS
(Licensed)

Džiaukimės jų bronzos medalio laimėjimu!

Daugiau informacijos suteiks: angliškai kalbanti Michelle Day Toll Free 888-NOT-FADE (888-668-3233); lietuviškai kalbanti Vita po 6 v.p.p. EST laiku 1-908-531-1513, fax 1-908-531-1530.

MARŠKINUKAI • KEPURĖS • LIPINUKAI • ŽENKLAIKAI • KREPŠINIO KAMUOLAI

NOT FADE AWAY GRAPHICS, INC.
P.O. Box 2092, Kingston, NY 12402

JAV LB Ekonominis Reikalų Taryba
Informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

AKCIJŲ RINKOJE – PAKILIMO PRADŽIA

Nepaisant Lietuvoje praėjusios finansų krizės, bankų ir bendrovių bankrotų, valstybės ekonominė padėtis pastebimai gerėja. Tarptautinio vertinimo Lietuvai suteikimas, Vyriausybės vertybinių popierių pardavimas tarptautinėje rinkoje, finansinių paskolų suteikimas Lietuvos valstybei ir bendrovėms įrodo, kad Lietuvos pastangos gerinti ūkį pripažintamos ir tarptautiniu mastu, – rašo „Respublika“. Dienraščio priede „Investuok į Lietuvos ūkį“ aptariamos investicijų galimybės, akcijų rinka.

Lietuvos centrinio vertybinių popierių apsaugos prezidentas Artūras Keleras pastebi, kad įvertinti bendrą Lietuvos investicinį pajėgumą yra labai sunku. Gyventojų indėliai bankuose sudaro 37 proc. visų indėlių. Valstybės mastu gyventojų indėlių yra nedaug – vidutiniškai vienam gyventojui tenka 356 litai, o pridėjus imonių ir organizacijų indėlius – po 913 litų. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos visuomenė bankais mažai pasitiki bei įvertinus šėlinės ekonomijos mastą, reikia manyti, kad santaupų iš tikrųjų yra daugiau.

Nemažinant bankų reikšmės taupymo procesui, tenka pastebėti, kad Lietuvos žmonės dar ne visiškai panaudoja išvystytose valstybėse įprastą investavimo būdą – kapitalo rinką, – rašo A. Keleras. – Lietuvos kapitalo rinkoje, palyginti su bankų indėliais, valstybinio turto yra gerokai daugiau. Baigus antrąjį privatizavimo etapą, vertybinių popierių rinkoje kiekvienam gyventojui turėtų tekėti valstybinio turto už 4,000 litų. Aktyviai investuojant vertybinių popierių rinkoje, sudaro unikalias galimybes uždirbti nemažai pinigų, nors visada reikia įvertinti ir tokių operacijų rizikas. Šį palankų momentą jau pajuto stambiausios užsienio firmų institucijos ir bankai, tačiau Lietuvos gyventojai kol kas dar mažai nėra įvertinę vertybinių popierių rinkos galimybių.

Vienos geriausių finansų maklerio įmonės „Vilfima“ direktorius Vidas Jelinakas rašo, kad labai patraukliai atrodo sėkmingai dirbančių ir nemažai pelno gaunančių bendrovių akcijos. Analizuojant šių metų pirmojo pusmečio tokių bendrovių finansinius rodiklius, aiškėja, kad investicijos į šią pramonę atsipirks per 2 metus. Ypač patraukliai atrodo bendrovės „Malsena“, „Ekranas“, Lietuvos jūrų laivininkystė, „Sanitas“, kurių akcijų galima pirkti Vertybinių popierių biržoje.

Daugelio imonių akcijos rinkoje jau yra vertinamos. Kaip rašo V. Jelinakas, tai rodo ir indeksas, kuris nuo sausio mėnesio sudaromas iš 14 įmonės išsirtintų akcijų. Tai įmonės, atstovaujančios Lietuvos rinkai būdingos ekonomijos šakoms – energetikai, bankininkystei, pieno, maisto, alaus ir alkoholinių gėrimų, elektronikos pramonei akcijos. Per 9 šių metų mėnesius indeksas pakilo 156 punktais. Tai reiškia, kad investavus į šias akcijas sausio mėnesį, spalio 1 d. investicijos pajamos būtų 206 proc. metų pailkanų.

LIETUVA SUSILAUKIA PRIPAŽINIMO

Lietuvos ūkio, o ypač finansų, aktyriausią pažangą įvertino autoritetingas žurnalas „Euro money“. Rugpjūčio mėnesio šio žurnalo numeryje pasaulio valstybės surikiuotos pagal investicijų ir jų ūkį riziką. Lietuvai atiteko 59-oji vieta – aukščiausia iš Baltijos respublikų. Lietuva taip pat padarė didžiausią pažangą, palyginti su 1994 m. Iš 85 vietos ji žengtelėjo 26 laipteliais aukštyn. Estija palypėjo 2 laipteliais iš 73 į 71, Latvija – penkis – iš 80 vietos į 75, – rašo „Verslo žinios“. Tai tėra tik pasaulio verslo visuomenės nuomonė. Visi laurai už tai, kad ji šiemet nėra prasta, tenka finansininkams – lemia Vilniaus banko išėjimas į tarptautines kapitalo rinkas, Lietuvos euroobligacijų emisija, sindikatosios paskolos, valstybės kredito įvertinimas. „Verslo žinios“ pastebi, kad, kalbant apie aukštąsias palūkanas, kurias teks mokėti bendrovei „Merrill Lynch“ už obligacijų platinimą, praver tu prisiminti, kad niekaip kiekviškai neišvartojamas preteizmas, kurį valstybei suteikia toks platintojas. Ir kaip pamatuoti naudą iš to, kad „Merrill Lynch“ savo prospektuose bei reklamose minės, jog ši bendrovė buvo Lietuvos obligacijų litais platintoja. Devyniems mėnesiams po bankų audros pradėjus, jau atsiranda šokių tokių gyvybės požymių. Pvz., Vilniaus bankas jau atsargiai teikia tarpbankines paskolas. Spalio 10 d. paskola litais kitai dienai kainavo 13 proc. metinių palūkanų, vienam mėnesiui – 15 proc.

Vilniaus banko akcijų kaina valstybinėje vertybių popierių biržoje tebekyla. Spalio pradžioje 500 litų vertės akcijos buvo perkamos už 1,300 litų.

ESBW PRIVATIZAVO VALSTYBĖS TURTA KARTU SU NUSIKALTĖLIŲ GRUPOUTĖMIS?

Pasiūkėjo metodai, kuriais EBSW junginys privatizavimo metu apgaudinėjo valstybę, prisigrobė pinigų ir pusveltėiui supirkinėjo turtą. Didžioji dalis už privatizavimą gautų pinigų atitekdavo ne valstybei, bet Kauno nusikaltėlių gaujos bei EBSW junginiui. Vien Kaune per privatizavimą valstybė neteko apie pusę milijardo litų, – rašo „Lietuvos rytas“.

1992 m., kai Lietuvoje buvo pradėtas privatizavimas, EBSW atstovai Kauno nusikaltėlių vadams pasiūlė pasipelninti iš valstybės organizuojamų nekilnojamojo turto pardavimo vertybinių. EBSW privatizavimo strategijos idėjos esmė – prieš oficialias valstybės rengtas neoficialias. Jų metu turėjo pasiūkėti būsimasis privatizuojamo objekto savininkas, kuris skirtumą tarp savo pasiūlytos ir valstybės nustatytos objekto kainos, paprastai – juokingai mažos, mokėdavo ne biudžetui, bet neoficialių vertybinių organizatoriams – EBSW vadams bei Kauno banditams. Oficialios valstybės būdavo tik formalumas. Objektą už minimalią kainą įsigydavo neoficialių vertybinių laimėtojas.

EBSW idėja Kauno nusikaltėliams patiko. Vienam „šeimui“ susirinkime jie išsirinko savo privatizavimo komisijos pirmi-

ninką. Juo tapo vienas tuometinių „daktarų“ gaujos vadų – R. Ganusauskas, pravarde „Mongolas“.

Per neoficialias varžytines EBSW atstovai stengdavosi dirbtinai pakelti objekto kainą. Kai kaina pasiekdavo reikiamą sumą, EBSW atstovai iš kovos pasitraukdavo. Objektą nusipirkęs asmuo tuoj pat atveždavo pinigų, kurie vėliau būdavo pasidalijami. Už gautus pinigus 1992 m. buvo privatizuota beveik pusė imonių, kurios vėliau susijungė į EBSW.

Kaip „Lietuvos rytui“ pasakojo buvęs EBSW darbuotojas, junginys būdavo iš anksto žinoma, kokie objektai bus privatizuojami ir kokios bus jų kainos. Dėl to jis galėjo rinktis potencialius pirkėjus. Buvęs EBSW darbuotojas teigė, kad kai kuriems privatizavimo tarnybos darbuotojams buvo nuolat duodami kyšiai. Vienas jų redakcijai tvirtino, kad beveik kas mėnesį 5,000 dolerių vadinamąją algą bei premiją įteikdavo tuometiniam Privatizavimo departamento direktoriui, dabartiniam ekonomijos ministrai Antanui Zenonui Kaminskui. Privatizavimo departamento patvirtindavo nerealiai mažas Kaune privatizuojamų objektų pradines kainas ir taip leisdavo pasipelninti nusikaltėliams bei EBSW. 1993 m. rugpjūčio mėn. Centrinė privatizavimo komisija, kuriai imonių kainas padidino nuo 30 iki 50 kartų, tačiau jau buvo per vėlu – pelningiausi objektai buvo privatizuoti.

Ekonomijos ministras A. Z. Kaminskas prisipažino, pažinęs vieną EBSW vadovų, patarinėjęs jam įvairias privatizavimo klausimais, tačiau neigia gavęs iš EBSW vadovų ar kitų asmenų pinigų. Dabartinis ministras teigė nežinojęs, kad privatizavimo procesą Kaune kontroliavo ir iš to pelnėsi Kauno „šeimos“ bei EBSW junginys.

APIE VERSLO PRADŽIA

Šiaulių verslininkai atsako į „Šiaulių krašto“ klausimus apie savo verslo pradžią.

Restorano „Tomas“ savininkas Romas Barauskas – buvęs veterinarijos gydytojas, dirbęs įvairius darbus ir niekur negalėjęs pritapti. Permainų laikotarpiu sugalvojo kurti kooperatyvą. Pardavė savo „Volgą“, išsinuomavo apšviestą bendrąbutį, ėmė kredita ir po 20 mėnesių atidarė kavinę. „Kadangi tokių kavinių buvo mažai, turėjome daug lankytojų. Greitai pavyko išmokėti kreditus, grąžinti skolas giminėms, nusipirkti mikroautobusą prekms vežti. Greitai pastebėjome, kad kavinėje mažoka vietos rimtesniems susijėjimams, kilo mintis statyti priestatą. Vėl per 20 mėnesių atsirado priestatas, kuriame įrengėme nedidelę pirtį su baseinu, restoraną salę. Buvom atidarę maisto prekių parduotuvę, bet, žiūriu, verslas

nesiseka, tuoj vietoj parduotuvės įkūrėm biliardinę. Nuo rugpjūčio pirmosios atidarėme šiuolaikinį nedidelį viešbutį. Žinoma, tam savų lėšų neužteko, ėmėm kredita, kuris po truputį gražinamas.

Visa šeima nuo pirmos dienos sunkiai dirbome, nežiūrėjome, ar juodas darbas, ar baltas. Kai „juodai“ dirbi, kažką uždirbi. Keliamės penktą valandą ryte, žmona buhalterė, pati verda cepelinus, kuriuos vežam į Pabalių turgavietę. Du sūnūs iš pradžių dirbo už baro, dukterė – padavėja. Kartais jaučiu žmonių pavydą, bet jie nežino, kad viskas čia kruvinu prakaitu uždirbta. Bet aš optimistas, jaučiu, kad po 2 metų, savo 50-mečio dieną, atsikvėpsiu“.

R. Barauskas sako, kad, jei netektų to, ką turi, antro verslo neįpradėtų, nes tai labai sunkus ir nedėkingas darbas – erskėčių vainikas.

Parduotuvės „ABC“ antro aukšto savininkas Aleksandras Rusas ir verslą irgi atėjo iš kooperatyvų laikų. „Pasiakolindavom kelis rublius, pasiūdavom kelias kelnes, veždavom ir turgų, parduodavom. Dalį infliacija „surydavo“, būta ir nukritimų, ir pakilimų“. Atidaryti parduotuvę pasiūlė giminaitis. Kol kas laikosi. Verslininkas teigia, kad prekyboje svarbu intuicija, patirtis, sąžiningumas ir sėkmė. „Jeigu reikėtų pradėti nuo nulio? Baisu pagalvoti, bet tur būt ečiau tuo pačiu keliu. Turu įrangą, patirtį, ryšius – neapraupčiau. Bet naujam žmogui pradėti nuo nulio be grynų pinigų, sakyčiau, nėra perspektyvos“.

EKSPERTAI NESIDŽIAUGIA KREDITO VERTINIMU

Nepriklausomi finansų ekspertai Lietuvoje piktinasi JAV firmos „Moody's Investors Service“ suteiktu valstybės kredito įvertinimu. Jų nuomone, tai neatitinka tikrovės. Dėl atmetinai atlikto Finansų

ministerijos darbo Lietuvai pablogintos kreditavimo sąlygos, rašo „Lietuvos aidas“. Lietuva gavo viena pakopa aukštesnį vertinimą nei Rumunija ir toki pat, kaip Meksika, Venecuela ar Filipinai.

Nepriklausomi ekspertai teigia, kad Lietuvai nustatytas įvertinimas yra tikrai per mažas ir tai – skandalas. Tarptautinei finansų institucijai medžiaga pateikta netikslai, nebuvo tartasi su svarbių kapitalo rinkos institucijų, kaip Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo ir Valstybinės vertybinių popierių biržos specialistais.

Vieno finansų rinkos specialisto nuomone, Rumunija naftos gal ir turi, bet visus produktus importuoja iš Rusijos. „Visa jos energetika – iš Rusijos. Skolos šiai valstybei nesumokėtos, šalyje nėra benzino. Lietuva turbūt yra aukščiau ir už Turkiją, kurioje infliacija siekia 80 proc. ir pusė valstybės biudžeto pajamų eina dengti skoloms. Pas mus padėtis tikrai ne tokia.“

Kitas ekspertas svarstė: „Kaip galima lyginti su Meksika, kurios visa finansų sistema žlugo? Meksikoje nuvertintas pesas, buvo obligacijų rinkos krizė. O Lietuvoje obligacijų rinka dirbo puikiai, dėl valiutos šiuo metu nėra jokių problemų. Akcijų rinkos padėtis pas mus tik pradeda gerėti. Todėl džiaugtis, kad Lietuva nenusileidžia Meksikai, juokinga“.

Be to, finansų ekspertai „Lietuvos aidui“ pastebėjo, kad Estijos padėtis tikrai blogesnė – eina į priekį, tačiau visiškai neigiamą, gamybą, pramonę sužlugdyta, rinkoje vyrauja Suomijos prekės – negu mūsų, o ji gaus didesnę reitingą. Užsienio investuotojai Estijoje ir Latvijoje jau dairosi į Lietuvą.

Analitiku nuomone, sumažintas reitingas pablogins kreditavimo sąlygas. Ir už tai atsakingas Finansų ministerija, atmetinai padariusi darbą.

Rima Jakutyte

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. lapkričio mėn. 20 d.

5

A.†A. HENRIKAS KAČINSKAS

Gyveno Oak Brook Terrace, IL.
Staiga mirė 1996 m. lapkričio 15 d., sulaukęs 77 metų.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m.
Nuliūdę liko: sūnus Henrikas Audrius, marti Margaret; anūakai Kimberly, Kevin; sūnus Raimundas; dukterė Loretta; sesuo Emilija Kybartienė, vyras Alfonsas; jų vaikai: Raimundas ir Ramona su šeimomis; brolis Stasys; mirusios sesers dukterė Nijolė Širvinskienė su šeima; mirusio brolio Vytauto dukterė Danutė Budvydienė su šeima.
Velionis buvo narys Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos, Institute of Electrical & Electronic Engineering, Lyric Opera of Chicago ir Art Institute of Chicago; priklausė Lietuvių Fondui.

PADĖKA A.†A. MARYTĖ DAILIDIENĖ

1996 m. spalio 29 d. mirė mylima Žmona, Motina, Sesuo ir Motutė.

Nuoširdi padėka kun. A. Paliokui, SJ, už maldas koplyčioje ir šv. Mišias Pal. J. Matulaitio misijos bažnyčioje, sol. Algirdui Brazui ir muz. Faustui Stroliai už sugiedotas giesmes šv. Mišių metu.

Širdingas ačiū už turtingus užuojautos žodžius Chicago Jūrų Šaulių vadovui dim. majorui Edmundui Vengianskui ir Steve Bruner.

Širdingai dėkojame karsto nešėjams: Leniui Rovinskui, Steve Bruner, Klaudijui Pumpučui, Algiiui Stankui, Alvin Chess ir Vaciiui Garbonkui.

Atsižvelgiant į velionės pagėdavimą, jos kūnas buvo sudegintas pagal mūsų senovės lietuvių papročius.

Velionės pelenai bus išbarstyti kalnų viršūnėse, jos mylimam slidinėjimo kurorte – Lake Louise, Kanadoje.

Širdingas ačiū visiems atsilankiusiems koplyčioje ir bažnyčioje, tuo palengvinusiems mūsų šeimai skaudų atsišlyrimą su Velione.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už išreiktas užuojautas, šv. Mišias, gėles ir aukas.

Liūdinti šeima

A.†A. DANAI KURKULIENEI

mirus, jos vyrui ALBINUI, sūnams ANDRIUI ir PAULIUI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Viktorija Karaitienė
Gintaras Karaitis su šeima
Aušrinė Karaitis su sūnum

LOS ANGELES LIETUVOS VAIKŲ VILTIES SKYRIUS 1996 M. GEGUŽĖS-RUGSĖJO MĖN. GAVO ŠIAS AUKAS:

- \$1365: A. V. Mikuckis (per United Way).
- \$230: L. A. Venckus.
- \$150: A. I. Šėkas.
- \$100: M. Naujokaitis, J. I. Raulinaitis.
- \$70: J. D. Černius, R. Kristimienė.
- \$50: R. Bureikienė, J. Perlas, V. V. Zelenis.
- \$30: L. Jarašūnienė, R. R. Mulokas, R. D. Giedraitis.

Dr. A. Arbo atminimui:

- \$100: A. E. Arbas.
- \$50: M. O. Paškevičius.
- \$30: V. V. Zelenis.
- \$25: J. Rukšėnienė.
- \$20: V. Andrašūnienė, K. V. Barmus.

Algio Prassausko atminimui:

- \$100: W. D. Balchas, A. D. Vaičekas, E. I. Vilkas.
- \$80: A. M. Vaitkus.
- \$50: S. Z. Korius, K. M. Pažemėnas, M. D. Sodeika, B. Strickland, T. B. Svireckis, J. G. Talandis, Šv. Kazimiero Šeštadieninė Mokykla, V. E. Vidugiris, Z. B. Viskanta.
- \$30: J. J. Jacobs, A. Venckūnienė.
- \$25: D. Dumond, R. Grigonis, E. Jarašūnas, C. Macklem, G. Plukienė, E. A. Reivydas.
- \$20: M. Elock, U. Sautlis.
- \$10: M. Balita, M. Morse, A. A. Vosylius.

J. Stankaus atminimui:

- \$500: F. Dillingham.

Stasio Petoko atminimui:

- \$200: A. Petokienė.

N. Mockuvienės atminimui:

- \$50: Šv. Kazimiero Šeštadieninė Mokykla.
- \$25: I. Oksienė, J. Rukšėnienė, G. Sirutienė.
- \$20: N. Sakalauskienė, E. B. Stočkus.
- \$10: V. Kazlauskienė, D. Paškevičienė, O. Sumantienė, E. I. Vilkas, A. A. Vosylius.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITUA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

LOT New York: 212-969-1074. Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Chicago: 312-236-3388. Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Los Angeles: 213-934-5151. Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kriste Lapkute (3 m.), „Žiburelio“ auklėtinė džiaugiasi rudens derliumi.

Atvertime duris lietuviškai neskaitančiam jaunui lietuviškai pasauliui. Specialiai atpigintos „Bridges“ ir „Lituanus“ prenumeratos naujiems skaitytojams. Puiki dovana Kalėdoms. Platesnis pranešimas apie šį JAV LB Kultūros tarybos spaudos vaju bus šeštadienio „Drauge“. Taip pat atkreipkite dėmesį į „Draugo“ laidą anglų kalba: savaitraštis tik 60 dol. metams. Kreipkitės į „Draugo“ administraciją. Ar gali būti geresnė dovana lietuviškai neskaitantiems?

Dėmesio, dėmesio! Madų paroda Pasaulio lietuvių centre jau sekmadienį, lapkričio 24 d., 12:30 val. p.p., centro didžiojoje saleje. Jūsų patogumui, kurie mokėsite už bilietus prie įėjimo, būtų gerai, kad turėtumėte iš anksto paruoštus čekius, nes tada nereikėtų ilgai stovėti eilėje. Čekius rašyti: Lithuanian world center. Rušiamės maloniai ir gražiai jus sutikti. Iki pasimatymo „Rudens simfonijoje“.

Čikagos miesto centro biblioteka, Harold Washington Library, esanti prie State ir Congress gatvių, prenumeruoja „Draugą“ savo skaitytojams. Tačiau lapkričio 18-tą dieną turėję septyniolikos dienų senumo, lapkričio 1-mos dienos, „Draugą“. Tokia tvarka savo pasipiktinimą turėtų pareikšti ir „Draugas“ ir „Draugo“ skaitytojai.

Danguolė Spakevičius, Houston, TX, atsiųsindama už „Draugo“ prenumeratą ateinančioms metams, paremė jį 100 dol. auka. Jos dosnumą tikrai įvertiname ir branginame, tardami nuoširdų aciu!

x Jei jūs ar jūsų mirės vyras/žmona anksčiau dirbo Vokietijoje nemažiau 18 mėn., o vėliau dirbote JAV-bėse, jūs galite gauti antrą pensiją iš Vokietijos. Kreipkitės; tasta Agency of USA, 3015 Alden Dr., Sterling Heights, MI 48310-6035.

(sk)

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. — 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
4325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėd. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

IŠKILMINGAS TILŽES AKTO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Tilžės Akto paskelbimo 78-sios sukakties minėjimas sekmadienį, gruodžio 1 d., 2 val. p.p. vyks Šaulių s-gos namų saleje, Čikagoje. Minėjimą rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis, dalyvaujant su vėliavomis šauliams, ramovėnams, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai ir kt. Visuomenė kviečiama savo dalyvavimu pagerbti kovotojus dėl Maž. Lietuvos laisvės ir drąsiuosius Tilžės Akto signatarus, susipažinti su Maž. Lietuvą ištikusia tragedija ir Sovietų Sąjungos įvykdytu to krašto žmonių genocidu, pažvelgti į Maž. Lietuvos ateities perspektyvas.

Iškilmingoje dalyje — vėliavų įnešimas, himnas, vysk. Hanso Dumpio invokacija, mirusiųjų pagerbimas ir dr. Jono Valaičio paskaita. Meninėje dalyje pasirodys Lietuvos Vyčių jaunėjų tautinių šokių šokėjai. Minėjimas bus baigtas Maž. Lietuvos himnu. Visi, kam brangi Mažoji Lietuva, kviečiami dalyvauti.

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovės svarbi sueiga penktadienį, lapkričio 22 d., 7 val. vak. vyks PLC, Lemonte. Visos narės prašomos būtinai dalyvauti.

Ferdinandas Liktorius, Ft. Lauderdale, FL, Draugo fondui atsiuntė 400 dolerių rudens vėjus proga, prie ankstesnių 600 dolerių įnašų, ir tapo Draugo fondo garbės nariu. Pridėjome laiške jis rašo: „Siunčiu 200 dolerių Draugo fondo rudens vajui paremti iš anksto žinodamas, kad rudens vajus jūsų siekiamo tikslo nepasieks, pridėdau dar 200 dolerių pavasario vajui pradėti.“

Šia proga noriu padėkoti visiems paaugūjantiems savo laiką ir trūšus, siekiant įgyvendinti nelengvą tikslą: 1,000,000 dolerių fondą. Linkiu sėkmės“. Už gausią paramą fondui ir reikšmingus linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

Redaguoja J. Placas. Redakcija siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

VĖLINĖS

Šią dieną protėviams dėkojam, kurie praliejo kraują Lietuvos karų lauke. Už laisvę, ateitį, tikybą. Dėl jų ir ateities šeimų Lietuvoje.

Dėl tų žmonių, kurie už laisvę žuvo, Mes meldžiamės drauge. O mes visi šiandien dėkojam, Kad buvo karžygių, kaip jie, kurie kariavo už ateitį mūsų!

Taigi, o Dieve, jiems visiems padėki! Pakelki jų sielas dangun! O mes visi šiandien dėkojam, Kad buvo karžygių, kaip jie, kurie kariavo už ateitį mūsų!

Deimantė Žukaitė
Lemonto Maironio lit.
m-las istorijos ratelio
„Geležinio Vilko“ pirmininkė.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Neseniai atšventėm JAV kariuomenės šventę — Veteranų dieną, kur buvo pagerbti JAV kariai, žuvę už JAV laisvę. Jų tarpe buvo ir lietuvių, kurie atidavė auką savo antrajai tėvynei.

Lietuvoje jau nuo 1920 metų yra švenčiama Kariuomenės šventė. Čia pagerbiami ne tik mirusieji, bet ir gyvieji kariai, nusipelnę savo valstybės gerovę ir laisvę. Net okupacijos laikais slapta buvo prisimenami Lietuvos kariai ir partizanai. Užsienyje gyvenę lietuviai neatsilikę nuo Lietuvos, jie švenčia visas tautines šventes ir stiprina savo jaunimo tautiškumą, kad liktų ištikimi savo tėvynei Lietuvai.

Kariuomenės šventės proga, reikia palinkėti dabartinei Lietuvai, kad sukurtų gerą, patriotinę kariuomenę, kuri saugotų mūsų Tėvynę nuo buvusių ir būsimų priešų. Kad partizanų dvasia būtų gyva jaunų karių širdyse. Taip pat reikia nulenkti galvas prieš žuvusius karius ir sukalbėti „Amžinajai Atilsij“ už jų sielas.

Redaktorius

LOUIS TROLLE
HJELMSLEV (1899-1965)

Tai danų mokslininkas — kalbininkas, gimęs Kopenhagoje, Pederseno mokiny. Studijavo Kopenhagoje ir kituose Europos universitetuose. Savo magistro laipsnį išgijo už „Lietuvių kalbos fonetikos tyrinėjimus“. Lankėsi Lietuvoje, kur ilgesni laiką pabuvo 1921, 1923 ir 1924 metais. Norėdamas geriau išmokyti lietuvių kalbą, Hjelmsslevas buvo pareiškęs pageidavimą kurį laiką dirbti Kauno universitete. Bendravo su K. Būga, J. Tumui-Vaižgantu. Vėliau ypač draugiški ryšiai jį siejo su Paryžiuje profesorijaujančiu lietuviu A. Greimu.

Daktaro laipsnį išgijo Kopenhagos universitete už knygą „Baltų kalbų tyrinėjimai“. Šiame darbe Hjelmsslevas, naudodamasis gausia kalbine literatūra, lietuvių kalbos paminklais ir savo paties viešėjimo Lietuvoje metu surinktais faktais, mėgina spręsti du baltų kalbų fonetikos istorijos dalykus... Hjelmsslevas visą laiką buvo originalus, ieškojo naujų mokslinio darbo formų. Jei kada suklysdavo, jis turėdavo drąsos prisipažinti ir visada atsiprašydavo. Kaip matome, Hjelmss-

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-248-8241.

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. — 7 v.v.; sekd. 8:30 v.r. — 1 v. p.p. TRANSPAK tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk)

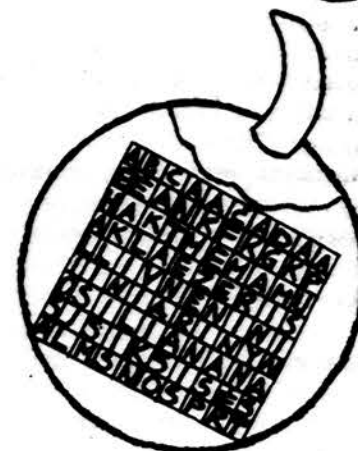
(sk.)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrimas

GALVOSŪKIS NR. 36

(Žiūrėkite raidyną)

Tarp šių raidžių yra pasislėpę šie Lietuvos ežerai ir upės, kuriuos suraskite ir apibraukite. (5 taškai) 1. Aklazėris, 2. Aklinis, 3. Aklis, 4. Akmena, 5. Akmeninis, 6. Akmenynė, 7. Aliona, 8. Antavilis, 9. Apusinas, 10. Akinas, 11. ežeras.

GALVOSŪKIS NR. 37

(Žiūrėkite brėžinį)

Čia nupieštas vienas iš daugelio Lietuvos ežerų. Parašykite jo pavadinimą ir kur jį galima rasti (artimiausias didesnis miestas).

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 38

(Žiūrėkite piešinėlį)

Kiek kamuolių sugavo vartininkas?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 39

Turime po du skirtingų kalbos dalių žodžius: geri — geri, kuri — kuri, keliu — keliu, vilkai — vilkai. Parašykite, kurios tai kalbos dalys, kurios jų formos. Parašykite su kiekvienu žodžiu po trumpą sakinelį.

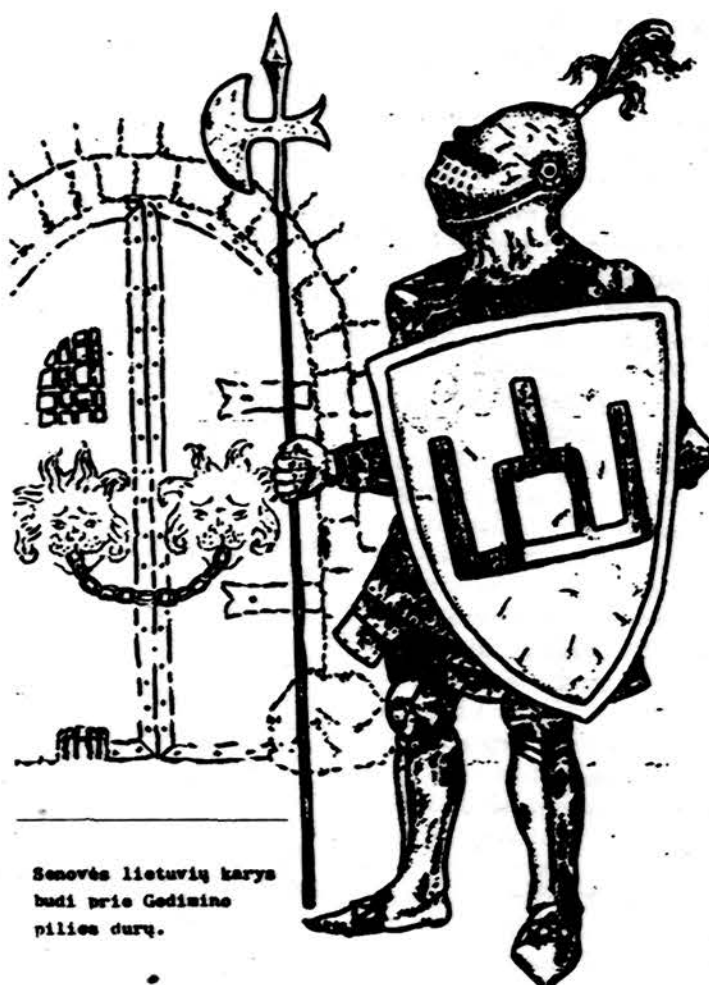
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 40

1. Kuris Lietuvos valstybės apdovanojimo ordinas yra aukščiausias? 2. Kuriais ordinais graikų medžiotojas, karys. Ši figūra panaši į karį. Vienoje iš keltoje rankoje kuoka (lazda), antroje ištiestoje rankoje — skydas. Prie dirto prisegtas kardas. Šiame žvaigdyne yra dvi labai šviesios žvaigždės: viršuje — Betelgeuse (300 šviesos metų atstume) ir apačioje — Rigel (545 šviesos metų atstume). Rigel yra 40 kartų didesnis už mūsų saulę ir 16,000 kartų šviesesnis. Kodėl taip maža? Todėl, kad ji yra labai toli. Kas yra šviesos metai? Jūs žinote iš fizikos, kad šviesa keliauja labai greitai — 186,000 mylių per sekundę. Per metus ji nukeliauja 6 milijonus milijonų kartų (6,000,000,000,000). Tai yra šviesos metai. Čia metai nėra laikas, o atstumas.

Atsiuntė
Kun. dr. E. Gerulis

Negalima sakyti apie bitę, kad ji nusprogo, bet — numirė, lygiai, kaip apie žmogų, nes jos pašalin Dievui savo vaikinišmis žvaigžėmis tarnauja.

Senovės lietuvių karys budi prie Gedimino pilies durų.

Senovės lietuvių karys budi prie Gedimino pilies durų.
Piešė Birutė Zogaitytė

GALVOSŪKIO NR. 18 ATSAKYMAS

Petriukas ganė 30 žąsų, o sešnelis — 20 avių.

GALVOSŪKIO NR. 20 ATSAKYMAS

1. Kiaulė kriukai, 2. gegutė kukuoja, 3. šarka krykštia, 4. varlė kurkia, 5. višta kvakia, 6. hienu kvatoja, 7. šuo loja, 8. meška, lokys mauroja, 9. ožka, avis mekena, 10. karvė mykia, 11. katė murkia.

IŠDIDI KUOSA IR POVAS

Derėtų nesigirti gėrybėmis svetimomis ir tuo, ką Dievas davė, pasitenkinti. Tą tiesą pavyzdžiu tokiu Ezopas liudija.

Pradėjo kuosa, pasipūtusi kvailiai, kur raudama nuo žemės savo plunksnas rankioti ir puošti jomis. Su panieka palikusi saviškius, ji vaikštinėjo įsimačiusi povų būryje. Gražuoliai paukščiai įsijėdė puolę plunksnas tas nuo kuosos rauti ir ją snapais kapoti. Tada sugrįžti panoro kuosa vėl pas gimines savus, bet šie pavarė, jos nenorėdami priimti. Galop viena iš kuosų pulko tarė taip: „Jei būtumei tupėjusi su mumis lizde ir neniurnėjusi (nepasitenkinusi) dėl dalios, likimo tau skirtos, nebūtumei niekada prieš kitas tu apsijuokusi ir mes dabar tavęs šalin nevarytumėm“.

Fedras

GALVOSŪKIO NR. 16 ATSAKYMAS

Nupieštoji vėliava yra iš 1777 metų.

GALVOSŪKIO NR. 17 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

